

ТРАНСПОРТ
СТОЛИЧАНИ
НЕДОВОЛСТВАТ
ОТ НОВИТЕ
БИЛЕТИ

Стр. 2

СВЯТ
ЕП СНЕМА
ИМУНИТЕТИ
ЗАРАДИ
„КАТАРГЕЙТ“

Стр. 7

ПЪТИЦА
ТРЪГВАТ
ПРОВЕРКИ
ЗА ВАЛИДНОСТТА
НА ВИНЕТКИТЕ

Стр. 5

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

—
СВЕТЪТ
ИЗПРАТИ
ЛЕГЕНДАТА
ПЕЛЕ

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 4 ЯНУАРИ ■ 2023 ГОДИНА/32 ■ БРОЙ 1 (9092)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ПРОПУСНАТИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Евгени ГАВРИЛОВ

Напоследък у нас отвсякъде се носи миризмата на газ. И началото на 2023 година не направи изключение. Споразумение, чрез което държавният доставчик “Булгаргаз” ще получи достъп до терминалите за втечнен природен газ и газопреносната мрежа на турската държавна енергийна компания “Боташ”, бе подписано вчера в София (стр. 6). Неговият срок е 13 години.

Вече стана традиция темата за синьото гориво да е една от най-предъвкваните у нас. То не бяха хъбове, не бяха потоци (Южен и Турски, Балкански), не бяха газови връзки, не бе диверсификация...

България имаше огромни възможности да защити своя и европейския интерес чрез разнообразяване на източниците на природен газ, но постигна това в много малка степен. Въпреки обявеното ново споразумение за удвояване на доставките от Азербайджан към ЕС, страната ни се задоволи само с преди договорените 1 млрд. куб. метра азерски газ. А би могла да договори допълнителни количества.

Заради сбърканата политика в газовия сектор през последните години (дано не сме забравили кой беше на власт) Гърция измести България като газов разпределителен център в региона.

Стр. 8

КАК
НИ БЪРКА
В ДЖОБА
2023 Г.?

Стр. 9

АКЦЕНТ

СТАЖЪТ ЗА ПЕНСИЯ ПОСКЪПВА С 14 ЛВ.

С 13,86 лв. се вдигна цената за купуване на недостигащ стаж за пенсия от 1 януари и един месец вече ще струва 154,44 лв. За година стаж ще се плаща 1853,28 лв.

Стр. 4

КРИСТИАН ВИГЕНИН:

Ще водим конструктивен диалог за кабинет

Социалистите няма да подкрепят предложения от ПП проект за решение на парламента, не приемат отношението им към войната в Украйна и към изборния процес

БСП ще води конструктивен диалог за съставяне на кабинет, заяви Кристиан Вигенин по време на срещата с кандидат-премиера акад. Николай Денков. По думите му България има нужда от редовно правителство и политическа стабилност. В същото време не може да се стремим към правителство заради самото правителство или заради

властта, нито пък на цената на безпринципни компромиси, уточни Вигенин.

БСП оценява позитивно желанието на “Продължаваме промяната” да се създаде среда на диалог, като бъдат отразени и някои от приоритетите на партиите, които се съгласиха да участват в този диалог, в частност и на левицата. Това обаче не е и не може да

се разглежда като процес на преговори за съставяне на правителство или подкрепа за правителство, нито като изготвяне на съвместна управленска програма, изтъкна Вигенин.

БСП няма да подкрепи предложения от ПП проект за решение на Народното събрание.

Социалистите не прием-

ат отношението на ПП към войната в Украйна и към изборния процес, които са залегнали в приоритетите им. Разминаванията засягат и някои данъчни, бюджетни, социални и външнополитически въпроси, които вече не могат да бъдат извадени, нито могат да бъдат коригирани, заяви Вигенин.

Стр. 3

В КАДЪР

СНИМКИ БТА

Пред БНБ се натрупа опашка от желаещи да купят сребърната възпоменателна монета “175 години от рождението на Христо Ботев”. Това е първата емисия възпоменателни монети за 2023 г., като до края на годината се очакват още пет

Стр. 5

EUR: 1.95583
GBP: 2.22132
USD: 1.85475
CHF: 1.97979

София
МАКСИМАЛНИ
ПРОМЕНЛИВО

10°C

Столичани бойкотират новата система за таксуване в транспорта

Хората недоволстват срещу въвеждането на билети за време и отпадането на едномесечните карти за едно превозно средство

Новата тарифна политика и система за таксуване и валидиране на документите за пътуване в градския транспорт на София срещна масов отпор от столичани. Много от тях отказват да се съобразят с новите правила и призовават да се бойкотират. Други пътници пък недоумяват как да изпълняват новите изисквания и търсят съдействие от Центъра за градска мобилност за насока и упътване.

Столичани не успяват да се ориентират при употребата на билети за време 30+ и 60+. Те могат да се използват в повече от едно превозно средство, но само ако прекачането и новата валидация станат в рамките на съответното време - 30 или 60 минути. В първия случай цената е 1,60 лева, а във втория - 2,20 лева. Хората обаче питат какво да правят, ако пътуват с билет за 30 минути, а превозното средство се забави

в задръстване и не успеят да се прехвърлят на следващото в рамките на това време, както би трябвало да се случи при нормален трафик. Затова те предлагат да се допуска при започнато пътуване с билет 30+ той да може да се преобразува в 60+. Такава възможност се отхвърля от Центъра за градска мобилност.

Най-силна съпротива срещу задължението за валидация на абонаментни карти при

качването в превозно средство. И преди имаше опити това да е задължително, но те бързо отпаднаха. Сега обаче се въвежда и глоба от 3 лева при неотчетена карта веднага след качването. Столичани не разбират защо трябва да бъдат санкционирани, при положение че вече са си купили документ за пътуване и са редовни пътници.

Хората недоволстват и от отпадането на талона от 10 билета с цена от 1,20 лв. всеки

и на месечните карти за едно превозно средство. В това те виждат скрито увеличение на цените. Много от тях искат и връщането на хартиения билет. Той вече отпадна, а зареждането на еднократен документ става на пластмасови карти.

“Вместо да ни се помогне и да се облекчи положението, се търсят начини да се усложнява. Не се предлага помощ на пътуващите, а само се създава хаос”, споделят софиянци.

Направиха допълнителни доставки на недостигащи лекарства

Близо 4800 опаковки вентолин са налични в складовете на притежателите на разрешение за употреба към 29 декември 2022 г., съобщиха от МЗ по повод сигналите за недостиг на препаратите. Оттам поясняват, че над 5000 флакона са доставени на 23 декември, а през януари е планирано внасянето на 10 000 опаковки.

От друга разфасовка на вентолин има 12 500 опаковки, като на 23 декември са доставени почти 4000 флакона, поясняват от ведомството.

От друг често липсващ през м.г. препарат - пулмикорт, през декември 2022 г. са доставени 24 600 опаковки. За тази година са планирани доставки по 20 000 опаковки през януари, февруари и март. От друга разфасовка пулмикорт през декември са доставени 3800 опаковки, като са планирани доставки и през първите три месеца на 2023 г. около 7300.

От инсулина NovoRapid Penfil на 21 декември са доставени над 6300 опаковки, а през януари се очаква доставка на още 10 000 флакона. Притежателите на разрешението потвърждават за наличност на 8800 опаковки в складовете към края на миналата година.

IN MEMORIAM

На 31 декември 2022 г. пое по пътя към по-добрия свят нашият колега **ВАСИЛ ПОПОВ**

Васко бе дългогодишен военен журналист, експерт във военната област, парашутизъм и турски език. Завършва военното училище във Велико Търново в първия випуск военно разучаване.

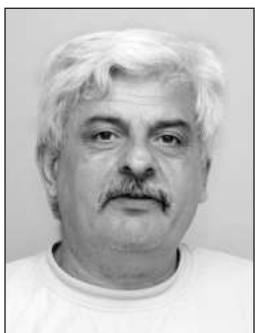
Журналистическата му дейност започва през 1984 г., когато постъпва във военния отдел на в. “Работническо дело”, по-късно в. “Дума”. Като офицер от запаса е член на Съюза на парашутистите в България. Васил Попов е носител на престижната награда на СБЖ “Златно перо”.

Дори след като се оттегли от журналистиката, Васко не спираше да се интересува от актуалните обществено-политически въпроси, следеше случващото се в страната и активно изразяваше позицията си. Ръцете го сърбяха да пише, но проблемите с очите го спираха. Остана верен на лявата идея и се вълнуваше от настоящето и бъдещето на левицата.

Ще запомним Васко като искрен човек, професионалист, бохем, който обичаше живота. Журналистическите текстове, които остави зад себе си, няма да позволят да бъде забравен.

ПОЧИВАЙ В МИР!

От колегите

СНИМКА БТА

Варненският общественик и основател на музея “Стара Варна” Ламбрин Сотиров представи едноименния календар за тази година. Новото издание е наречено “Мост през времето” и показва непубликувани фотографии на морския град от епохата на княз Александър Първи Батенберг

ГЕРБ и отцепниците от БСП в Пловдив провалиха сесията за панаира

Групите на ГЕРБ и отцепниците от БСП провалиха с отсъствието си извънредното заседание на общинския съвет в Пловдив, на което трябваше да се гласува съдбата на панаира. Съветниците трябваше да решат да приеме ли смесеното дружество между общината и Георги Гергов “Пълдин Туринвест” дела на Варна. Ако това се случи, той ще придобие 79% от контрола върху панаира. Сега Гергов държи 50,36% в международния изложбен център.

Извънредната сесия

беше поискана от 20 съветници с единствена точка да се коригира предишното абсурдно решение, защото то представлява недоразумение.

Припомняме, че на 24 ноември м.г. общинските съветници на Пловдив отхвърлиха идеята за апорта. Въпреки това делът на Варна беше приет, защото община Пловдив има миноритарен дял в “Пълдин Туринвест”. Кметът Здравко Димитров обжалва това решение и Гергов насрочи ново общо събрание на “Пълдин Туринвест” за 9

януари. Местният парламент трябваше отново да гласува и на 19 декември изненадващо групата на ГЕРБ подкрепи влизането на Варна като акционер в дружеството. Съветниците от “Автентична лява БСП”, които са със свалено доверие от централното ръководство на партията и са приближени на Гергов, също го подкрепиха.

Тогава пред сградата на общинския съвет се събраха стотици недоволни пловдивчани, които скандираха “Мафия!” и поиската оставката на

кмета Здравко Димитров. Хората се опасяваха, че ако Гергов овладее панаира, ще може сам да взема решения, включително и за ликвидацията му.

В залата вчера присъстваха много граждани. Сред тях беше и депутатът от “БСП за България” и лидер на пловдивските социалисти Иван Петков. Всички те искат община Пловдив да запази позициите си в панаира.

В крайна сметка се взе решение новата сесия да е на 9 януари, малко преди акционерното събрание на “Пълдин Туринвест”.

КРИСТИАН ВИГЕНИН:

Ще водим конструктивен диалог за съставяне на правителство

БСП не приема отношението на ПП към войната в Украйна и към изборния процес

“България има нужда от редовен кабинет и политическа стабилност. В същото време не може да се стремим към правителство заради самото правителство или заради властта, нито пък на цената на безпринципни компромиси”, заяви зам.-председателят на НС и на БСП Кристиан Вигенин по време на срещата на ПП, в която участваха. “ИБ на БСП съвместно с ръководството на парламентарната група разгледа внимателно предложението на Решение за определяне на приоритетните национални цели и задачи пред 48-то НС. Оценяваме позитивно желанието на ПП да се създаде среда на диалог, като бъдат отразени и някои от приоритетите на партиите, които се съгласиха да участват в този диалог, в частност и на БСП”, поясни Вигенин. По думите му участието на БСП в диалога с ПП досега е израз на добра воля от страна на левицата и желание да се намери изход от политическата криза.

“В същото време този процес не е и не може да се разглежда като процес на преговори за съставяне на правителство или подкрепа за

правителство, нито като изготвяне на съвместна управленска програма”, изтъкна Вигенин. Той отбеляза, че БСП споделя основните цели, които са набелязани в проекта - развитие на конкурентна иновативна икономика, гарантиране на национална сигурност и върховенство на правото, постигане на енергийна независимост и устойчиво развитие и намаляване на неравенствата и достъп до качествено образование и здравеопазване.

В текста на проекта обаче са залегнали и предложения, по които нямаме съгласие - по тях не можем да правим компромиси, обясни той. Разминаванията засягат някои данъчни, бюджетни, социални и външнополитически въпроси, а според БСП на този етап те вече не могат да бъдат извадени, нито могат да бъдат коригирани.

Декларацията е трансформирана в проект за решение, което е много по-силно анга-

жиращо, и евентуалното му приемане би привело задължителен характер на всеки един текст в него, категоричен е Вигенин. Според БСП формулата за правителство на малцинството ще го направи независимо от случайни мнозинства и ще удължи политическата криза. Вигенин смята, че в тази посока е показателен и фактът, че на срещата не присъстват партии, които на практика са мнозинство - ГЕРБ, ДПС и “Възраждане”,

които имат общо 127 народни представители. До момента те не се ангажираха с диалог с ПП, което ни води до заключението, че нямат намерение да подкрепят декларацията за приоритетите и да подкрепят правителство с втория мандат, каза социалистът.

“БСП няма да подкрепи предложението проект на решение. Заедно с това обаче потвърждаваме нашата готовност да водим конструктивен диалог, който при определени условия би могъл да доведе до избиране на редовно правителство в рамките на 48-ото НС”, заключи Вигенин.

Номинираният за премиер акад. Николай Денков от ПП коментира, че проблемите са най-вече в две посоки - едната е свързана с отношението към войната в Украйна и позицията на България в този конфликт, а втората е свързана с изборния процес.

По-рано президентът Румен Радев му връчи третия мандат за съставяне на правителство. ПП ще предложи състав на правителство, ако мнозинството в парламента постигне съгласие около обща програма, обяви кандидат-премиерът.

ПРОФ. ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ:

Неправилно е Радев да хока партиите, а той да е целият в бяло

“Президентът Румен Радев започва да губи подкрепа, и това е нормално. Идеята, че той може да седи над партиите, да ги побутва и нахоква, като той остане с бели дрехи - това е неправилна идея”, коментира вчера ексвицепремиерът и декан на Юридическия факултета проф. Даниел Вълчев в тв ефира. “Мнозина, поне от говорителите, напоследък споменават за възможността за прекрояване на конституционния модел у нас - виждат президентът начело на нещо такова. Това е процедурно и политически много сложно”, коментира той.

Според проф. Вълчев няма как да се състави правителство без участието на ГЕРБ, ДПС или “Възраждане”. По думите му това е аритметика и не е трудно да се сметне.

“Конституционната процедура с мандатите дава възможност на всяка една от партиите да премахне малко от вината си, че няма да състави кабинет. И ГЕРБ, и ПП казват, че няма да извадят тежката си артилерия и предлагат по един професор, който да направи онова, което се полага по конституция. Така симулират дейност”, подчерта проф. Вълчев.

“В България има две тенденции - едната е “омръзна ни от Борисов и ГЕРБ, дайте да направим нещо ново”, а другата е: “да, но вижте кой идва - другите въоб-

ще не знаят от кой свят са”, обясни юристът. Проф. Вълчев смята, че докато не бъде разсечен този възел и на едни нови избори да стане ясно, че хората изпращат в парламента своите представители не да чертаят червени линии и да копаят окопи, а да управляват в тези не много леки времена, нищо няма да се случи.

“Президентът е много странна фигура. Това е една мистерия в българската политика. Той се конфронтира жестоко с почти всички партии в днешния парламент. Разклати дълбоко стабилността на държавата. Можем само да се питаме какво цели, какво иска”, коментира в радио ефир и проф. Ивайло Дичев, ръководителят на програмата по културна антропология на Философския факултет на Софийския университет.

Президентът имаше сериозна роля за покачането на политическото напрежение през 2021 г., когато той се явяваше нещо като патрон на лагера на „промяната“, смята политолога Димитър Ганев. Според него е била изкопана политическа пропаст, която още не можем да запълним. “Ако партиите искат да ни лишат от властта на Радев и служебните му правителства, да седнат и да се разберат за съставяне на редовен кабинет. Така за един ден властта на Радев ще се прибере в неговите стандартни правомощия”, твърди Ганев.

Младите социалисти в Самоков с поредна дарителска инициатива

Младежкото обединение на БСП в Самоков се включи в поредна благотворителна инициатива по повод Коледните и Новогодишните празници.

В рамките на кампанията “Бъди човек”, водена от Радослав Христов, общински съветник от БСП в града, бе оказана помощ на хора в нужда. Над 650 пакета подготвиха младите доброволци, между които и членове на МО на БСП. За поредна година със свое дарение и разнасяне на пакети се включи и друг общински съветник от БСП - Ели Георгиева, която е и председател на МО на БСП в Самоков. В акцията участваха и Димитър Желепов-Лъвски, който е зам.-председател на обединението, както и Иван Ласкин, секретар на ОПО в с. Доспей.

Младежкото обединение дари на Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания в Самоков санитарни и хигиенни материали.

Пенсиите се вдигат, но от 1 юли

Увеличената финансова подкрепа за хората с увреждания ще се плаща от февруари

Аида ОБАНЕС

След неколнократния ръст на пенсиите през 2022 г., през тази година се очаква само едно увеличение - 12,3% на пенсиите от трудова дейност, става ясно от Националния план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2023-2024 г., публикуван на електронната страница на МТСП. Увеличението ще бъде от 1 юли. Така минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст ще стане около 524 лева. До 1 юли обаче месечните пари на около 665 хил. пенсионери ще бъдат под прага на бедност, както съобщи преди около месец служебният социален министър Лазар Лазаров пред парламентарната Комисия по труда, социалната и демографска политика. Припомняме, че от 1 януари прагът на бедност у нас е 504 лв.

С още 8% ще нараснат пенсиите от 1 юли 2024 г., като се вземат предвид заложения в прогнозата ръст на средния осигурителен доход (1444 лв.) и ниво на средногодишния хармонизиран индекс на потребителските цени,

става ясно от Националния план за равнопоставеността.

Според приетата през 2015 г. схема за пенсиониране от 1 януари при III категория труд жените ще могат да

се пенсионира при навършени 62 г. и поне 36 г. и 4 месеца осигурителен стаж, а мъжете - на 64 г. и 6 месеца с поне 39 г. и 4 месеца стаж, става ясно от данните на НОИ. Ако човек с пълен осигурителен стаж се възползва от правото си да се пенсионира до 1 година преди навършване на изискуемата възраст, пожизнено ще получава пенсия, която е с 0,4% по-ниска за всеки

Стажът поскъпва с 14 лв.

С 13,86 лв. се вдигна цената за купуване на недостигащ стаж за пенсия от 1 януари. От тази дата един месец вече струва 154,44 лв. Година стаж ще струва вече 1853,28 лв., а пълните 5 г., които са тавана за недостигащ стаж, който може да се купи, става 9266,4. Купуването на стаж става все по-използвана опция от кандидатите за пенсия, защото все повече хора в пенсионна възраст имат периоди на безработица в кариерите си. В същото време продължава увеличаването на нужния за пенсиониране осигурителен стаж, докато стане 40 години и за жени, и за мъже. За стаж се зачита и обучението в университет, но той също се заплаща. Висшистите могат да купят стаж само за периода на обучението, вписан в учебния план, ако не са работили, докато следват, а жените да не са били и по майчинство. Те трябва да представят и диплома от университета. Плащането става по банков път, но трябва да се издаде и удостоверение от поделение на НОИ, за да бъде призната сделката. Този стаж обаче не се ползва за изчисляване на пенсията.

недостигащ месец.

От 1 януари 2023 г. непълна пенсия се отпуска на мъже и жени, навършили 67 г. и минимален действителен осигурителен стаж поне 15 години.

От 1 януари 2023 г. осигурените на учителски длъжности лица придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на 59 години от жените и 61 години и 6 месеца от мъжете, при условие че имат учителски осигурителен стаж 25 години и 8 месеца за жените и 30 години и 8 месеца за мъжете.

Изплащането на първите за 2023 г. пенсии ще започне от 9 януари - първия работен ден след седми.

В началото на юли 2022 г. редовното правителство предложи линията на бедност от 2023 г. да се увеличи с 22%, но решението бе прието от служебното правителство. Ръстът на линията на бедност се отразява на финансовата подкрепа за хората с увреждания. Така от 1 януари около 670 хил. души с трайни увреждания ще получат по-висока подкрепа съгласно Закона за хората с увреждания. Хората с над 90% увреждане с чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност, от т.г. ще получават 287,28 лв. месечно. За хората с над 90% степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест, месечната финансова подкрепа ще достигне 151,20 лв. Хората с над 90% увреждане ще получават по 126 лв. Хората със 71 до 90% степен на увреждане ще получават по 75,60 лв. на месец, а тези с 50 до 70,99% увреждане - по 35,28 лв. През януари хората ще получат сумите от декември 2022 г., а през февруари ще започне изплащането на по-високите суми.

КНСБ иска заплата за издръжка от 1700 лева

КНСБ предлага вместо минимална работна заплата работодателите да започнат да се съобразяват с така наречената заплата за издръжка, която включва освен разходите за храна и издръжка, и тези за почивка и свободно време. По данни от септември миналата година заплатата за издръжка на един човек трябва да бъде 1700 лева.

Статистиката на НОИ обаче показва, че едва 30% от българите получават такава заплата, докато 70 на сто от работещите вземат много по-малко от 1 700 лева на месец.

Заплатата за издръжка се оп-

ределя въз основа на това колко пари са ни необходими за храна, издръжка, свободно време и почивка. Тя е изчислена така, че да купуваме не дрехи втора употреба, а нови.

“Минималната работна заплата трябва така да нараства, че до 2027 г. да достигне 80% процента от заплатата за издръжка. Тогава ще говорим, че ще се ограничи бедността и ниско платените работници”, коментира Виолета Иванова от КНСБ. Заплатата за издръжка веднага отчита поскъпването на живота, но 70% от работещите у нас взимат по-малко от нея.

Русенският исторически музей представя свои експонати в София

Русенският исторически музей представя свои експонати в София. Сред тях са дръжка от амфора с печат, глава на орел - похлупак, глинена фигурка - идол, костна апликация с фалос, както и релеф на жена от керамичен съд. Артефакти от римската крепост Сексагинта Приста в Русе ще бъдат включени в националната археологическа изложба, която ще бъде подредена в Националния археологически институт с музей към БАН в София за Деня на археолога 14 февруари, съобщи директорът на Русенския исторически музей проф. Николай Ненов. Експонатите са открити при разкопки миналата година, когато археологът д-р Върбин Върбанов и екипът му са проучвали част от Сексагинта Приста, разположена в частен имот. От март до юли 2022 г. е разкрита къща от Османския период, както и глинени съдове. Намерени са и отделни монети от Средновековието. Находка е и римска къща от периода на Късната античност, има и керамика от V-VI век. Под римската къща е открита тракийска къща, в която е намерена запазена пещ, както и свещено място - сехара, ритуално огнище за поднасяне на дарове, което се датира от I век. Независимо, че площта на разкритията е изключително малка, а проучването - технически сложно, археолозите успяха да извършат това изучаване на древните пластове, което е много важен елемент от познанието за римската крепост и поселищния живот в древния град преди Русе, коментира проф. Ненов.

Община „Тунджа“ дари 5000 лв. за рехабилитация на малкия Виктор от с. Кабиле

Първите средства от Коледния благотворителен бал - 5000 лв., са преведени за рехабилитацията на 6-годишния Виктор от с. Кабиле. За да покажат голяма си гордост - първите самостоятелни крачки на Виктор след поставянето на ботокс в турската клиника в Истанбул, при кмета Георги Георгиев и ръководството на Община “Тунджа” дойдоха Виктор и неговите родители.

“Най-голямата радост за нас и за всички дарители е напредъкът на Виктор. Толкова е различно състоянието му от това, което беше в края на 2019 г., когато се видяхме за първи път”, не скри възлението си Георги Георгиев. Той поздравя

родителите за всеотдайността и борбеността и ги увери, че могат да разчитат на подкрепата на общината и занаят.

От 2019 г. момчето посещава детската градина в с. Кабиле, защото иска да е сред своите връстници. За три години, откакто е започнала рехабилитацията му в клиника в Истанбул и откакто го подкрепя община “Тунджа”, напредъкът в развитието му е огромен - той общува с околните, винаги е усмихнат и не спира да върви, подкрепян от баща си, а вече прави и първите си самостоятелни крачки. През две седмици семейството е на рехабилитация в Истанбул, затова

са им необходими средства, но резултатът е видим и постиженията в здравословното състояние на момчето са огромни.

Майката и бащата на Виктор благодариха на кмета Георги Георгиев и на дарителите за подкрепата и споделиха, че в турската клиника му викали “момчето на общината”.

Със средства от благотворителните балове и инициативи Община “Тунджа” подкрепя малкия Виктор от началото на 2020 г. Досега за неговата рехабилитация са предоставени 34 000 лв. С последните дарени средства семейството споделило ще замине за следващата рехабилитация на 2 февруари 2023 г.

СНИМКА БТА

БНБ ще похарчи 89,9 млн. лв. за отсичането на евромонети

89,819 млн. лева ще похарчи БНБ догодина за отсичането на 780 млн. евромонети във връзка с подготовката за въвеждането на еврото като законно платежно средство у нас, става ясно от сайта на БНБ. България си е поставила за цел да въведе еврото на 1 януари 2024 г. Тогава ще има право и да произвежда собствени евромонети, на които ще бъде изобразен характерен символ за страната ни. Какъв да бъде той ще се определи след конкурс. Заради еврото разходите за производство на нови монети през 2023 г. са увеличени с 402,4% и са общо 108,636 млн. лв.

Стотици чакаха от тъмно за монетата „Христо Ботев“

Централната банка вади от обращение възпоменателни банкноти от 20 лева, емисия 2005 г.

Още от полунощ срещу вторник пред Българската народна банка (БНБ) се образува опашка от желаещи да се сдобият със сребърната възпоменателна монета на тема „175 години от рождението на Христо Ботев“ от серията „Българско възрождение“. Това е първата емисия възпоменателни монети за 2023 г., като до края на годината се очакват още пет.

Монетата предизвика интерес сред колекционери и любители на нумизматиката не само

с историческия повод, с който е свързана, и личността на възрожденския поет и революционер, на когото е посветена, но и заради очакванията, че това могат да се окажат последните емисии възпоменателни монети, деноминирани в български левове предвид подготовката на България за присъединяване към еврозоната и преминаване към еврото, споделиха някои от чакащите на опашката, предаде БТА. Според тях интересът сега е още по-силен от този при

пускането на монетата „Цар Калоян“ през декември миналата година. Към 9 часа сутринта в неофициалния списък, изготвян от чакащите, вече се бяха записали 250 души.

Монетата се продава на цена от 114 лева. Всеки може да закупи от касите на БНБ само по 1 монета, независимо дали купува от свое име и за своя сметка или от името и за сметка на друго лице, съгласно представено нотариално заверено изрично пълномощно за закупуването

на конкретната възпоменателна монета. Монетата е изработена от сребро, проба 999, има диаметър 38,61 милиметра и тежи 23,33 грама. Тиражът ѝ е 5000 броя, какъвто беше на последните възпоменателни монети „Голям гмурец“ и „Цар Калоян“. За изработване на монетата е послужила фотография с подписа на бележития български революционер и поет от 1976 г., която принадлежи към архива на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Междувременно стана известно, че Управителният съвет на БНБ е взел решение да извади от обращение банкнотите с номинална стойност 20 лева, емисия 2005 г., които престават да бъдат законно платежно средство от 1 февруари 2023 г. След тази дата банкнотите с номинална стойност 20 лева, емисия 2005 г., ще се обменят на касите на Българската народна банка по номинална стойност без ограничение на количеството, без такса и без краен срок на обмяна.

Близо 2 млрд. лева е печалбата на банките

Към 30 ноември печалбата на банковата система е 1,9 млрд. лв., с 570 млн. лв. (43,1 на сто) повече спрямо отчетената за единадесетте месеца на 2021 г., съобщава БНБ. През ноември активите на банковата система нарастват със 199 млн. лв. (0,1 на сто) до 151,2 млрд. лв.

Брутният кредитен портфейл на банковата система се увеличава през ноември с 1,1 млрд. лв. (1,3 на сто) до 85,7 млрд. лв. Спрямо края на октомври кредитите за нефинансови предприятия и тези за домакинства нарастват съответно с 635 млн. лв. (1,4 на сто) и с 413 млн. лв. (1,2 на сто). Увеличават се също кредитите за сектор държавно

управление (с 33 млн. лв., 3,3 на сто) и тези за други финансови предприятия (с 30 млн. лв., 0,5 на сто).

В края на ноември депозитите в банковата система възлизат на 130,1 млрд. лв., като спрямо края на октомври нарастват с 34 млн. лв. (0,03 на сто). Депозитите на домакинства се увеличават с 482 млн. лв. (0,7 на сто), а тези на други финансови предприятия - с 464 млн. лв. (12,2 на сто). Намаляват депозитите на кредитни институции (с 570 млн. лв., 6,9 на сто), на нефинансови предприятия (с 336 млн. лв., 0,8 на сто), както и на сектор държавно управление (с 5 млн. лв., 0,1 на сто).

Над 76 000 чужденци са били у нас по празниците

“За десетте дни около Коледа и Нова година имаме около 140 000 пътувания повече от очакваното. Общият брой достигна 740 000, от които 70 000 са в чужбина”, каза пред БНР проф. Румен Драганов от Института за анализи и оценки в туризма. По думите му през последните три месеца българският туризъм се движи с 10% над нивата, познати от 2019 г. “2022 година няма да надхвърли 2019 година, но през тази година ще надхвърлим нивата от 2019 г., ако се движим с това темпо. Около 76 000 чужденци са дошли в България между празниците, а никога не сме виждали толкова чужденци в центъра на София в новогодишна-

та нощ”, посочи Драганов. Според него печалбата за българския туризъм от почивните дни освен приходи е и “доволни туристи”, тъй като “обслужването навсякъде вече е на високо ниво”.

Туризмът у нас се възстановява както и по света, но средства за реклама никога не достигат, коментира пред БНР министърът на туризма Илин Димитров. Той съобщи, че започва голям проект съвместно с няколко министерства и НПО за дигитализация. “Ще включим всички университети в страната, които имат желание. Ще направим национална база от забележителности, ще покажем страната си по модерен начин”, посочи той.

Тръгват проверки за валидност на винетките

В цялата страна започват проверки за валидността на винетките. Националното толу управление апелира шофьорите да проверят валидността на закупената винетка, защото само през януари изтичат повече от 324 хил. годишни винетки. Според Димитър Вълков от толу управление в Русе контролът се засилва по празници, но по принцип е постоянен.

“Увеличили сме екипите, за да можем да обхванем повече пътища. Има нарушения от първия ден на новата година както на чужденци, така и на българи. Информацията е предоставена на различни езици и е достатъчна, затова е необяснимо за мен”, подчерта той.

Чрез сайта на БГ толу и всички терминали може да се провери валидността на винетка. “Винетки се продават онлайн,

на терминалите за самообслужване, в бензиностанции и търговски обекти, както и в пунктовете на ГКПП”, обясни Вълков пред “Нова нюз”. Той призова да се внимава с цифри и букви в номерата, за да не стане винетката невалидна. “Чрез заявление, че номерът е сбъркан, може да се вземе връщане на винетка, но ако се пътува такава, глобите са валидни”, посочи той.

„Булгаргаз“ получи достъп до преносната мрежа на Турция

Може да внасяме по 1,5 млрд. куб. м синьо гориво от южната ни съседка

СНИМКА БТА

България вече има достъп до терминалите за втечен природен газ в Турция, след като вчера в София бе подписано споразумение за сътрудничество между „Булгаргаз“ и турската държавна енергийна компания „Боташ“. То е за срок от 13 години и ще даде възможност на обществеността да внася по 1,5 млрд. куб. м газ в страната.

Това е от особено значение за България, тъй като през изминалата 2022 г. доставките на втечен газ бяха затруднени от липсата на достъп до инфраструктура за регазификация и

пренос. Сега количествата ще се доставят през стария Трансбалкански газопровод, по който Русия изпращаше газ за южната ни съседка до преди пускането в експлоатация на „Турски поток“. Енергийният министър Росен Христов определи подписването на споразумението като историческо събитие. Според него то е не само от национално и регионално значение, но и от европейско.

Споразумението предвижда държавният газов доставчик „Булгаргаз“ да получава достъп до терминалите и газопреносната мрежа на Турция.

Така за България се осигурява възможност за закупуване на газ от всички световни производители и ще може да го разтоварваме в Турция, където логистично ни е най-удобно.

Българският министър напомни, че страната имаше проблем с доставките през изминалата година, тъй като дори терминалът „Ревитуса“ в Гърция е бил претоварен. По думите на Христов споразумението е символична първа крачка към мащабно сътрудничество в областта на енергетиката на България и Турция.

Споразумението предвижда

„Булгаргаз“ да резервира капацитет от 1,5 млрд. куб. м годишно на турските терминали за регазификация на втечен газ, чийто оператор е „Боташ“, включително транзита на тези количества през преносната мрежа на „Боташ“ до нашата граница.

По думите на Христов търсеният капацитет на турските терминали е и за доставката на количества от участници в търга за втечен газ през 2023 г. Затова през 2023 г. се планира да се ползва непълният капацитет от въпросните 1,5 млрд. куб. м на турските терминали и да е вид проиграване на схе-

мата, а от 2024 до 2036 г. да се ползва пълният капацитет. Преди празниците Христов не се ангажира с коментар как ще се отрази това споразумение върху цените на синьото гориво за българския пазар, тъй като условията и цените на слотове на LNG терминалите са различни, както и преносните такси, но изрази увереност, че осигуряването на места за разтоварване на втечен газ ще увеличи и подобри офертите на доставчиците.

Междувременно от началото на януари природният газ у нас поскъпна с около 22% от досегашните 146,09 лв./МВтч на 179,33 лв. Това е значително под първоначално заявените от „Булгаргаз“ 204,53 лв., сведени до 179,72 лв. заради спада на европейските борси. От официалното съобщение на КЕВР става ясно, че въпреки гръмките изявления за дългосрочни договори, те отново са краткосрочни, при това не е ясно кои са доставчиците към получавания по 35-годишния контракт с Азербайджан и нагнетените количества газ през лятото в хранилището в Чирен. С тях обществеността доставчик и службеният енергиен министър обясняват поскъпването на синьото гориво, тъй като са вкарани в хранилището при цени, които бяха значително по-високи отколкото в момента на борсите.

Путин позволи на „неприятелските“ държави да плащат в чужда валута

Русия ще позволи на т.нар. „неприятелски“ страни да плащат задълженията си за доставките на природен газ в чуждестранна валута, а не в рубли, каквото беше досегашното изискване на Москва. Това предвиждат промените, направени от руския президент Владимир Путин в предишния му указ.

Новият указ, подписан на 30 декември и публикуван на сайта на руското правителство, казва, че руските доставчици на природен газ могат да извършват разплащания с купувачи от неприятелски страни в чуждестранната валута, посочена в договора. Указът на Путин от 1 април задължаваше определяните от Москва като неприятелски държави да плащат за руските газови доставки в рубли. Предложената тогава схема предвиждаше потребителите да превеждат долари и евро по сметки в руската „Газпромбанк“, която да ги конвертира в рубли на московската борса.

В новия указ изрично е посочено, че погасяването на задълженията в чужда валута не е основание за възобновяване на газовите доставки, ако преди това чуждестранният купувач не е спазил указа от първи април и е отказал да плаща за газа в рубли.

В края на април Полша първа отхвърли едностранно наложената от Русия схема. Впоследствие към нея се присъединиха България, Финландия, Нидерландия и Дания. Руската страна прекрати доставките за изброените държави, но в договорите с тях фигурира така наречената клауза „ползваш или плащаш“. С други думи, купувачите трябва да платят на „Газпром“ договорените количества газ, независимо от това дали са ги използвали.

„Козлодуй“ подписа и с „Фраматом“ за ядрено гориво

АЕЦ „Козлодуй“ и компанията „Фраматом“ подписаха споразумение за доставка на свежо ядрено гориво за шести блок на атомната централа. Споразумението беше подписано от изпълнителния директор на АЕЦ „Козлодуй“ Георги Кирков и Лионел Геф, старши вице-президент по горивото на „Фраматом“.

Службеният енерги-

ен министър Росен Христов посочи, че срокът на договора, който ще бъде подписан, е 10-годишен. Първата доставка на свежо ядрено гориво се очаква да бъде през 2025 г. Подписването на окончателния договор ще бъде в началото или максимум до средата на следващата година.

По-рано АЕЦ „Козлодуй“ и „Уестингхаус

Електрик Швеция“ подписа договор за доставка на свежо ядрено гориво за пети блок на атомната централа. Срокът на договора с „Уестингхаус“ е за 10 години. Той обаче

не включва извозването на обработеното ядрено гориво. В средата на 2024 г. се очаква да бъде заредено горивото на „Уестингхаус“, за което обаче няма лиценз от АЯР.

Помощи за най-нуждаещите заменят отстъпката за горивата

Службното правителство ще обяви нов пакет от антикризисни мерки до две седмици. Той ще е насочен изключително към най-уязвимите групи от населението и ще е на стойност 172 милиона лева. Това съобщи пред Нова телевизия Любомир Каримански, бивш депутат от „Има такъв народ“, сега съветник на финансовия министър Росица Велкова. По думите му целта е да се избегне даването на помощи на калпак, включително и на хора с високи доходи,

каквото бе подпомагането с 25 ст. за литър гориво.

Сега ще се подпомагат само най-нуждаещите се. Новият пакет от антикризисни мерки ще е насочен основно към помощи за пътувания в градския транспорт, отопление и подпомагане на бюджетите на домакинствата в най-тежките зимни месеци.

Под 10% инфлация за цялата 2023 г. прогнозира Каримански. Според него още през първото тримесечие на новата година ще бъде

усетено намаляването на цените на потребителските стоки, като през втората половина на годината намалението на инфлацията ще бъде по-осезаемо. „Смятам, че увеличаването на лихвените проценти от БНБ и кредитните институции ще намали леко потреблението и този хъс към ипотечните кредити, който се наблюдава в момента. Надявам се, че още през първото тримесечие ще станем свидетели на поетапно намаляване на инфлацията“, посочи Каримански.

СНИМКИ БТА

Немски екоактивисти правят барикади, а после ги палят, за да възпрепятстват работата на полицията. Властите имат заповед да изгонят жителите на село Люцерат, до границата с Нидерландия. Селището ще бъде разрушено с цел стоманодобивната мина Гарсвайлер да бъде разширена

ЕП снема имунитети заради „Катаргейт“

Задействаната спешна процедура ще удари италиански и белгийски евродепутати

Европарламентът започна спешна процедура за снемане на имунитета на двама евродепутати в рамките на разследването за корупция, замесващо Катар, предаде БТА. Двамата депутати са италианецът Андреа Коцолино и белгиецът Марк Тарабела, част от парламентарната група на „Социалистите и демократите“. Те са обект на разследването, довело до ареста на зам.-председателката на ЕП Ева Кайли на 9 декември. Задържани бяха още Францеско Джорджи - партньор на Кай-

ли и парламентарен сътрудник на Коцолино, бившият евродепутат и италиански социалист Пиер Панцери, и Николо Фига-Таламанка - ръководител на неправителствена организация. Те бяха арестувани заради принадлежност към престъпна организация, пране на пари и корупция, а скандалът разтреса ЕС и породил напрежение с домакина на Световното първенство по футбол Катар.

Кайли не можа да се възползва от парламентарния си имунитет при ареста ѝ,

защото в апартамента ѝ бяха намерени чанти с пари, а на 13 декември тя бе отстранена от зам.-председателския пост на ЕП. Разследващите откриха и конфискуваха общо 1,5 млн. евро в брой в жилищата на Панцери и Кайли, както и в куфар, транспортиран от бащата на Кайли.

“В отговор на искане от белгийските съдебни власти задействах спешна процедура за вдигане на имунитета на двама членове на ЕП. Няма да има никаква безнаказаност, абсолютно никак-

ва”, заяви председателката на ЕП Роберта Мецола. Тя подчерта, че Европарламентът е на страната на закона и че ще направи всичко, за да се бори срещу корупцията.

На следващата пленарна сесия на 16 януари Мецола ще информира официално ЕП за искането за имунитета на двамата депутати. След това парламентарната комисия по съдебни въпроси ще разгледа искането ѝ. Накрая ще има гласуване в пленарна зала. Процедурата трябва да приключи на 13 февруари.

Увеличиха заплатите в Кипър и Унгария

Националната минимална работна заплата в Кипър в размер от 940 евро влезе в сила на 1 януари съгласно постановление на министъра на труда и социалното осигуряване Кириакос Кушос. За първите шест месеца на работа възнаграждението ще възлиза на 885 евро. Увеличението ще засегне 40 000 работници с ниски доходи. Домашните работници, земеделските стопани и собствениците на животни не са включени в промяната.

Унгарското правителство планира през следващите три години да увеличи заплатите на учителите със 75% до почти 2000 евро. Това обяви Бенс Ретвари, държавен секретар в МВР на Унгария, което отговаря и за образованието, предава ТАСС.

Турция се оттегли от Истанбулската конвенция

Държавният административен апелативен съвет призна за законно оттеглянето на Турция от Истанбулската конвенция за превенция и борба с насилието срещу жени, съобщил телевизионният канал “Хабертюрк”. Съветът с мнозинство реши да “отхвърли” възраженията, че оттеглянето от конвенцията противоречи на закона.

Страната първа ратифицира конвенцията на 14 март 2012 г. През март 2021 г. президентът Ердоган обяви оттеглянето на Анкара от конвенцията, заявявайки, че целта ѝ е променена и документът е “несъвместим със социалните и семейните ценности на Турция”. ЕС разкритикува решението на Анкара.

Критики в Русия за смъртта на 63 военни

В Русия се засилиха критиките след смъртта на 63 войници в Украйна, убити при украински удар в новогодишната нощ. Това е най-тежката руска загуба при една отделна атака.

“След десет месеца война

е опасно и престъпно да смяташ противника за глупак, който нищо не вижда”, заяви Андрей Медведев, зам.-председател на Градския съвет на Москва. Бившият военен министър на ДНР Игор Гиркин критикува ко-

мандването, че е допуснало изключително плътно разполагане на личен състав и техника в зоната на поражение на ракетите “Хаймарс”. От руското МО казаха, че причината за попаденията е активното използване на

телефоните от пристигналите военни. Смята се, че това е станало заради новогодишните поздравления, а “противникът с помощта на разузнавателния комплекс “Ешелон” е установил локацията на абонатите”.

НАКРАТКО

Мъгла спря корабоплаването в Дарданелите

Корабоплаването в Дарданелите временно бе спряно в двете посоки поради гъста мъгла, съобщиха от Управлението за контрол на корабоплаването в пролива, свързващ Егейско с Мраморно море и през Босфора - с Черно море. Властите предупредиха за възможни смущения в транспорта и летищата. Според метеоролозите времето ще се подобри към 6 януари.

Младеж се събуди от продължителна кома в Гърция

Младеж на 17 години от гръцкия остров Лесбос се събуди от кома, малко преди лекарите да изключат животоподдържащите му системи. Той е напълно буден и е прехвърлен в рехабилитационен център. “Движи се с патерици, но това ще се оправи”, казва майка му.

Екоактивисти заляха с боя италианския Сенат

Италианската полиция арестува петима екоактивисти от “Последно поколение”, залели с боя фасадата на Сената. Според задържаните “зад този акт стои отчаянието от продължаващото публикуване на все по-обезпокояващи статистики и данни за климатичния колапс и липсата на интерес от политическия свят пред онова, което придобива облика на най-големия геноцид в историята на човечеството”.

Лула да Силва се среща с латиноамерикански лидери

Бразилският президент Луиз Инасио Лула да Силва се среща в първия си работен ден с латиноамерикански лидери, които го поздравиха за встъпването му в длъжност. Колегите му от Аржентина, Боливия, Еквадор, Чили и Колумбия присъстваха на церемонията. Предстоят срещи с президент на Ангола и с представители на Куба, Венецуела и Перу.

В Иран отново следят жените да носят хиджаб

Иранската полиция отново следи за носенето на хиджаб от жените, които пътуват с коли. Когато забележат нарушителка, се изпраща есмес до собственика на автомобила. 20 човека са осъдени на смърт за участие в протестите заради смъртта на Махса Амини.

Западна Европа е обхваната от необичайно топло време. Много туристи са разочаровани, че не могат да карат ски в любимите си курорти. В Инсбрук, Австрия, има повече трева, отколкото сняг по пистите

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

КОЛОНКАТА НА

 Димитър
Денков

Причината за инцидентите

И да не помните, и да не сте чели какво беше казал дядото, който се катереше по клиничната урва в софийска болница, ще разберете неговото обещание за Новата година: Като гони влака за предстоящата операция в София, да приготви табела, на която ще пише "Комунизмът е престъпен! Да живее демокрацията!". И ще я окачи на един директ на разсипаната гара - да се знае докъде я докарахме: от урва на урва и от век на век, както беше казал класикът по повод една дивна слава.

С оглед на политкоректността, подобни надписи следва да красят не само порутените гари, заводи, електроцентрали, работнически общежития, училища, здравни пунктове, селскостопански постройки, пътища, канали, мостове, мини, казарми, застави, но и всички престъпни остатъци, които още кретат под грижата на честни частници и още по-честни надзорни съвети. Това обаче ще ни отклони от темата. Нека се върнем на гарите. В празник и делник там влак гонят не само дядовци, които все още разбират какво означава "Да гоним Михаля". Влак може и да не мине, но няма как да не мине през ушите и очите устойчиво употребяваната фраза: "Поради инцидент, чиито причини се изясняват, влакът за... ще тръгне от... след неопределено време. Умоляват се пътниците да запазят спокойствие и да се отправят към автогарата." Това става там, където има някакви средства за съобщения и автогари. Където няма, пътникът нека зяпа разписанието и да пусто-сва, че няма телефон с картинки или рода с кола! Да чака, щом разчита на такова несъвременно средство за свободно движение на хора, стоки и капитал, каквото са влаковете! Но най-вече ще има да чака да съобщи причините за инцидента, както безотговорно обещават отговорните фактори.

Напразно му ги обещават. Напразно, защото не става въпрос за инциденти, а за норма. Напразно, защото няма такива причини дори тогава, когато обявяват някого и същевременно се извинаят с природата, остарялата техника, липсата на кадри, нечия крадливост или младежка буйност, изтласкваща агресивността с хвърляне на камъни по все по-рядко минаващите влакове или със селфита току под мрежата. Напразно, защото не става дума за причини за инцидента, а за причината за инцидентите. Те се натрупват дотам, че е безразлично дали нещата опират до цистерни с азот, дерайлирали край Пирот, излязъл от релсите вагон на Централна гара, паднала скална маса на Подбалканската линия, Земенския пролом или по теснолинейката Септември-Добриница, отнесен от влак камион на неохраняем презел, измъкнати траверси и релси от запуснати маневрени коловози, разграбено депо, превърнат в търговски център вагоноремонтен завод и т.н. чак до отборите и стадионите "Локомотив". Няма защо да се търсят причини за всеки инцидент; причината е само една: престъпно занемаряване на железопътния транспорт от държавата. Което е почти героично откъм обявяването на някогашния режим за престъпен. Защото тъкмо тогава и извън ЕС България бе страна с европейска жп мрежа: експресите стигаха почти толкова бързо до повечето окръжни градове, колкото трябваше и на самолетите с всички врътни по летищата на така успешно приватизираната БГА "Балкан"; пътническите влакове покриваха трисменния режим на работа и почивки в 2/3 от страната; товарните влакове с произведени у нас от домати през агнета до електрокари се движеха почти през цяла Евразия. Затова причината за инцидентите, не само в железниците, е една: престъпно съществуване на изграденото в миналото. Тази очевидна в истината си носталгична констатация е необходима, за да се отговори на въпроса "Какво да се прави?". Отговорът е дълъг, но първа стъпка е: поне същата част от средствата - и страстите - за магистралите да се насочат към железниците не само за кърпеж, а за строеж, задържане и подготовка на работници в тях. Че това трябва да стане и в съседни страни, е по-нататъшен разговор.

Фейсбук

Пропуснати...

От стр. 1

По Южния газов коридор Азербайджан доставя 10 млрд. куб. метра природен газ на Турция и 8 млрд. на ЕС, от които по 1 млрд. на България и Гърция. Добре, че все пак газовата връзка с гръцката страна беше завършена.

И какво се оказва в крайна сметка.

Сегашният капацитет на тръбопроводите към Турция е запълнен. Изграждането на нов, който да поеме нови количества, е много трудно. А в условията на война - и невъзможно. Остава отворена опцията, но все още никой

не знае какви количества руски газ могат да бъдат докарани до Турция през LNG терминали. Това е голямото неизвестно в сделката с България. С тази сделка София резервира капацитет, но не става ясно откъде ще идва този газ. Самият министър на енергетиката каза, че не знае какъв газ ще има в микса, който ще купуваме от Турция. Остава отворена вратата така България отново да купува и руски газ.

Темата с доставката на синьо гориво у нас се превърна в една от мантрите на родната енергетика. Да не говорим, че под диверсифи-

кация и либерализация се разбира единствено ограничаването на достъпа на руски природен газ до европейския пазар, включително и българския. За сметка, разбира се, на американския втечен газ, за който ще се използва връзката ни с Гърция.

Заради мантрите България похарчи и 50 млн. лв. за изграждането на газова връзка с Румъния по дъното на р. Дунав. Три пъти заравяха тръбите и три пъти течението ги разравяше и унищожаваше. Сега тръбите са сухи, защото няма откъде да дойде газ.

През 1996 г. преми-

ерите на Русия и България Виктор Черномирдин и Жан Виденов подписаха меморандум, според който до 2000 г. през България за Турция трябваше да се транзитират 28 млрд. куб. метра газ. Но дойде Иван Костов и започна война с руския империализъм. А Русия, вместо да увеличи транзита през България, си направи "Син поток". С таксите, които трябваше да прибира нашата страна.

Сега пак говорим за транзит, само дето неговата посока се обърна и природният газ ще тече от Турция за България. Такъв е резултатът от газовата ни политика.

Официозни лъжи

Чавдар НАЙДЕНОВ

Забавен факт. Над 5 трилиона долара са били похарчени, за да бъде намален дялът на въглеродородите в енергетиката на света с 2% за 20 години - от 86% до 84%.

Разсъждение. Ако наистина целият свят ще прекрати употребата на въглеродороди за

енергия, ще са нужни само 50 X 5 трилиона, т.е. някакви си 2 и половина годишни БВП и само хиляда години.

А едновременно с това всички сериозни чичета говорят на един глас и с напълно сериозно изражение на лицето за някаква такова Zero Carbon - "Нула въглеродороди" - ту до 2035-а, ту до 2050-а... Независимо, че числата не излизат!

Даже се паят, поучават, гневят, остракират, очернят другомислещи, запушват усти, включително на основателите на собствените си движения!

Почти както с "демократията и пазарната икономика" през

1990-те.

И банките, тези съкровищници на мъдростта и знанието, отказват да отпускат кредити за всичко с етикета въглеродородна енергетика. А също обозначиха за ликвидация ядрената енергетика и големите хидроцентрали - изумително, но факт.

Ставащото напомня за ранните християни от периода, когато са унищожавали Александрийската библиотека и цялото знание на античността, заедно с носителите му.

Извод. Има много официозни лъжи в западната политика и медии, но през последните години тази проблематика се ползва с

Как ни бърка в джоба 2023-та?

От 1 януари ни „сурвакат“ с по-скъп газ, няма вече отстъпка за горива от 25 ст.

За втори път България започна новата година без приет Закон за държавния бюджет заради продължаващата политическа криза и това до голяма степен ограничи фискалните промени, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.

Не се одобри от мнозинството в НС предложението на „БСП за България“ минималната работна заплата (МРЗ) да стане 850 лв. С решение на служебното правителство, което отказа да внесе адекватен бюджет за т.г., размерът на МРЗ се повиши със 70 лв. - от 710 на 780 лв. Това означава, че минималната часова работна заплата става 4,72 лв. при нормална продължителност на работното време 8 ч. и при 5-дневна работна седмица.

С вдигането на базовото възнаграждение се увеличават и всички социални плащания, свързани с нивото на МРЗ. Повишаването на минималната заплата се случи в последния възможен момент с постановление на служебния кабинет, въпреки че порано финансовият министър Росица Велкова се обяви срещу вдигане на минималното възнаграждение.

От 1 януари се повиши и

линията на бедност

от 413 на 504 лв. Това отразява високата инфлация през последната година. Вдигането ѝ ще окаже отражение върху финансовата подкрепа за хората с увреждания, чиито по-

мощи са обвързани с нивото ѝ. Скокът с 22% означава също така, че от 1 януари около една трета от пенсионерите в България получават пенсии под линията на бедност.

От 1 януари отпускът по майчинство след шестия месец може да бъде използван, освен от майката и бащата, и от техните родители, ако работят на трудов договор. Целта е повишаване на икономическата активност при младите семейства.

От началото на новата година обаче приключва схемата за компенсация на горивата с 25 ст./литър. В последния си работен ден за 2022 г. депутатите отказаха да удължат мярката. Тя бе въведена преди половин година и бе финансирана със средства от държавния бюджет. Очакванията са да бъде приета нова компенсаторна мярка за горивата.

От 1 януари водачите на автомобили могат да си купят по-евтини винетки, което беше одобрено от редовното правителство в средата на м.г. Така годишната винетка вече струва 87 лв., тримесечната - 48 лв., месечната - 27 лв., седмичната - 13 лв., а уикенд винетката - 9 лв. В последния момент кабинетът взе решение да не вдига, както бе по план, тол таксите за превозвачите, засега те остават на нивото от лятото на 2022 г.

В първия ден от новата година Комисията за енергийно и водно регулиране одобри цена на природния газ

за януари в размер на 179,33 лв./МВтч, без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС. На тази цена „Булгаргаз“ ЕАД ще продава природен газ на крайните снабдителите и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия. Поскъпването е с около 22% от досегашните 146,09 лв./МВтч. Това е значително под първоначално заявените от „Булгаргаз“ 204,53 лв., сведени до 179,2 лв. заради спада на европейските борси. Енергийният регулатор обаче е решил да не признае разходи за около 1,25 млн. лв. на държавното дружество, с което е натиснал още малко надолу повишението.

В ценовия микс за януари е включено

цялото договорено количество

азерски природен газ, доставян по интерконектора България-Гърция на цени съгласно действащия дългосрочен договор с Азербайджан. Тези количества покриват около 27% от потреблението на страната и имат ключово значение за постигане на благоприятни цени на синьото гориво, посочва регулаторът.

„Няма да има промяна в цените на парното и електрическата енергия от 1 януари 2023 г., което има ключово значение за потребителите на регулиран пазар. По този начин енергийният регулатор

подпомага задържането на цените у нас, тъй като основен фактор за инфлационните процеси в цяла Европа са цените на енергоносителите“, заяви председателят на КЕВР Иван Иванов на проведеното открито заседание на 30 декември 2022 г. Същевременно обаче досега няма одобрено и отпуснато от държавата подпомагане за битовите потребители на природен газ.

Основната лихва вече е по-висока

БНБ отново повиши основния лихвен процент (проста годишна лихва) на 1,42% от 1 януари. Централната банка повиши рекордно основния лихвен процент до 1,30% на 1 декември 2022 г. Предходното увеличение бе на 1 октомври м.г. Тогава БНБ вдигна основния лихвен процент на 0,49%. Тогава бе съобщено, че за първи път процентът се вдига от януари 2016 г. Повишението отбелязва и най-високата стойност на лихвения процент от декември 2009 г., когато той е бил 0,55 на сто.

У нас основният лихвен процент няма пряко отражение върху лихвите по депозитите и кредитите, които се определят предимно от лихвените нива, установени от Европейската централна банка. С увеличаването на ОЛП обаче ще се увеличи законната лихва за забава, която се формира като сбор от ОЛП и 10%. Така от 10% лихвата за забава ще се увеличи на 10,49%.

И мобилните оператори готвят по-високи цени

Мобилните оператори вероятно ще вдигнат цените на месечните абонаменти заради високата инфлация през 2022 г. Това прогнозира председателят на Асоциацията за защита на потребителите Пейо Майорски пред БТА. Според него новите условия ще влязат в сила най-рано през февруари 2023 г., след като излезе официалната статистика за инфлацията в България за м.г. Клиентите трябва да бъдат информирани със съобщения. Повишението вероятно ще засегне още интернет услугите и кабелната телевизия. „В общите условия на договорите с операторите е записано, че месечните абонаменти се индексират със средногодишния индекс на потребителските цени на НСИ за предходната година. До края на ноември официалната статистика показва, че инфлацията е 15,8 на сто, което означава драстично покачване на цените на мобилните услуги“, каза Майорски. При месечен абонамент от 20 лв. ще има повишение с около 3 лв., при 30 лв. - с около 5 лв., а при 40 лв. - с над 6 лв.

Компенсации за бизнеса

От 1 януари са в сила нови по-големи компенсации за изразходената електроенергия от бизнеса. В края на м.г. парламентът реши да свали тавана на цената на електроенергията

за фирмите в България от 250 на 200 лв. за мегаватчас. Така при хипотеза на сходни с 2022 г. цени на тока се очаква държавата да изразходи около 15 млрд. лв. през т.г. само по тази мярка.

От началото на годината влезе в сила и нов данък за бизнеса, но той е насочен към малка част - едва 32 дружества. Т.нар. данък свръхпечалба цели да обложи енергийни фирми в страната, които са направили по-голяма печалба през 2022 г. заради скока в цените на всички енергийни източници. Идеята е тяхната свръхпечалба да бъде обложена с 33% данък, а постъпленията да се използват за борба с инфлацията.

Извън енергетиката, депутати и правителство се обединиха и дадоха глътка въздух за малкия бизнес. От началото на годината прагът за регистрация по ДДС се вдига за първи път от неговото въвеждане преди 20 години, и то значително - от 50 на 100 хил. лв. Според разчетите това ще доведе до облекчаване на режима на работа на близо 86 000 фирми. Фирмите, които желаят да се възползват от възможността да се дерегистрират за ДДС цели, трябва да подадат заявление пред НАП.

Глоба и за редовните пътници

в градския транспорт в София.

От 1 януари тръгнаха драстични промени в градския транспорт в София. В сила влезе новата тарифна политика с билети за време с възможност за прекачване до 30 или 60 минути. Да припомним, че дори в центъра на столицата в определени часове може само за едно превозно средство да чакате 17-20 мин. Общината обаче не казва ще подобри ли качеството на транспорта. Цената на хартиения билет скача от 1,60 на 2 лв. и той ще се продава само от водачите в транспорта. Освен нередовните пътници, вече ще се наказват и редовните - с 3 лв. глоба, ако не са таксували превозния документ. Иначе на хартията целта на новата политика е транспортът да стане по-привлекателен и да се намали ползването на лични автомобили. Ще поживеем, ще видим!

И докато местната власт твърди, че иска да направи обществения транспорт по-привлекателен, от 1 януари таксиметровите компании в столицата вдигнаха тарифите и според изчисленията услугата ще поскъпне с около 15%. Минималната дневна цена за изминат километър скача от 1,05 на 1,21 лв., а максималната - от 1,78 на 2,05 лв. Минималната нощна тарифа ще се увеличи от 1,21 на 1,39 лв./км, а максималната - от 2,19 на 2,51 лв./км.

Изведнъж всички търсят алтернатива на долара

Опитите на САЩ да ползват валутата си като боздуган може да доведат до обратен ефект

Теодор МИНЧЕВ

Уморени от твърде силната и наскоро "въоръжена" зелена валута, някои от най-големите икономики в света проучват начини да заобиколят американската валута. По-малките нации, включително поне дюзина в Азия, също експериментират с дедоларизация. И корпорациите по света продават безпрецедентна част от дълга си в местни валути, предпазливи от по-нататъшно укрепване на долара.

Никой не казва, че зелените пари скоро ще бъдат детронирани от царуването си като основно средство за размяна. Немного отдавна обаче беше почти немислимо държавите да проучват механизми за плащане, които заобикалят американската валута или мрежата SWIFT, която е в основата на глобалната финансова система.

Сега чистата сила на долара, използването му при президента Джо Байдън за налагане на санкции срещу Русия през тази година и новите технологични иновации насърчават нациите да започнат да се разделят с неговата хегемония. "Това просто ще засили усилията в Русия и Китай да се опитат да управляват своята част от световната икономика без долара", каза Пол Гъкър, бивш заместник-управител на Bank of England в подкаст на "Блумбърг".

Джон Молдин, инвестиционен стратег и президент на Millennium Wave Advisors с повече от три десетилетия пазарен опит, отбеляза, че администрацията на Байдън е допуснала грешка, като е превърнала в оръжие щатския долар и глобалната платежна система: "Това ще принуди инвеститори и нации извън САЩ да диверсифицират своите притежания извън традиционното безопасно убежище на САЩ".

Двустранни плащания

Плановите, които вече са в ход в Русия и Китай за насърчаване на техните валути за международни плащания, включително чрез използването на блокчейн технологии, се ускориха бързо след нахлуването в Украйна. Русия напри-

мер започна да търси заплащане за енергийните си доставки в рубли.

Скоро държави като Бангладеш, Казахстан и Лаос също активизираха преговорите с Китай, за да засилят използването на юана. Индия започна да говори по-шумно за интернационализацията на рупията и започна да осигурява двустранен механизъм за плащане с Обединените арабски емирства.

Напредъкът обаче изглежда бавен. Сметките в юани не са придобили популярността си в Бангладеш например, поради големия търговски дефицит на страната с Китай. "Бангладеш се опита да преследва дедоларизация в търговията с Китай, но потокът е почти едностранен", каза Салим Афзал Шавон, ръководител на изследванията в базираната в Дака BRAC EPL Stock Brokerage Ltd.

Основен двигател на тези планове беше ходът на САЩ и Европа да отрежат Русия от глобалната система за финансови съобщения, известна като SWIFT. Действието, описано като "финансово ядрено оръжие" от французите, остави повечето големи руски банки отчуждени от мрежа, която улеснява десетки милиони транзакции всеки ден. Това ги принуди да разчитат на своя собствена, много по-малка версия.

Имаше две последици

Първо, санкциите на САЩ срещу Русия предизвикаха безпокойство, че доларът може за по-трайно време да се превърне в явен политически инструмент - безпокойство, споделяно особено от Китай, но също така и извън Пекин и Москва. Индия, например, разработва своя собствена платежна система, която отчасти имитира SWIFT.

Второ, решението на САЩ да използват валутата като част от по-агресивна форма на икономическо държавно управление оказва допълнителен натиск върху икономиките в Азия да избират страна. Без каквато и да е алтернативна платежна система, те рискуват да бъдат принудени да спазват или да наложат санкции, с които може да не са съгласни - и да загубят търговията с ключови партньори.

"Усложняващият фактор в този цикъл е вълната от санкции и конфискации върху притежанията в щатски долари", каза Таймур Байг, управляващ директор и главен икономист в DBS Group Research в Сингапур. "Като се има предвид този фон, регионалните стъпки за намаляване на зависимостта от щатския долар не са изненадващи."

Точно както официални лица в цяла Азия не желаят да избират победител в битките между САЩ и Китай и биха предпочели да запазят отношенията си и с двете страни, санкциите на САЩ срещу Русия карат правителствата да вървят по своя път. Понякога действието приема политически или националистически тон - включително негодувание от западния натиск за приемане на санкции срещу Русия.

Москва се опита да убеди Индия да използва алтернативна система, за да поддържа движението на транзакциите. Говорителят на хунтата в Мианмар каза, че доларът се използва за "тормоз на по-малките нации". А страните от Югоизточна Азия посочиха този епизод като причина да търгуват повече в местни валути.

"Предназначението на санкциите е да правят по-трудно това държавите и компаниите да останат неутрални в геополитическите конфрон-

тации", казва Джонатан Ууд, ръководител на глобалния анализ на риска в Control Risks. "Страните ще продължат да претеглят икономическите и стратегическите отношения. Компаниите са хванати повече от всякога в кръстосания огън и са изправени пред все по-сложни задължения за съответствие и друг противоречив натиск."

Не само санкциите помагат за ускоряване на

тенденцията за дедоларизация

Невероятните печалби на американската валута също направиха азиатските служители по-агресивни в опитите им за диверсификация. Доларът е укрепнал с около 7% м.г., на път за най-големия си годишен напредък от 2015 г., според индекс на "Блумбърг" за долара. Показателят достигна рекорден връх през септември, тъй като поскъпването на долара изпрати всичко от британския паунд до индийската рупия до исторически дъна.

Силата на долара е огромно главоболие за азиатските нации, които видяха как цените на покупките на храни скочиха, тежестта за изплащане на дълговете се влоши и бедността се задълбочи.

Пример за това е Шри Ланка, която просрочи дълга си в долари за първи път, тъй като растящите зелени пари осакатиха способността на нацията да плаща. В един момент виетнамските власти обвиниха поскъпването на долара за проблемите с доставките на гориво.

Оттук и ходове като сделката на Индия с ОАЕ, която ускорява дългогодишна кампания за извършване на повече транзакции в рупии и за установяване на търговски споразумения за сетълмент, които заобикалят американ-

ската валута.

Междувременно продажбите на деноминирани в долари облигации от нефинансови компании са спаднали до рекордно ниските 37% от глобалните общи през 2022 г. Те са съставлявали повече от 50% от дълга, продаден през всяка една година в няколко случая през последното десетилетие.

Въпреки че всички тези мерки могат да имат ограничено въздействие върху пазара в краткосрочен план, крайният резултат може да бъде евентуално отслабване на търсенето на долара. Дяловете на канадския долар и китайския юан във всички валутни сделки, например, вече бавно се покачват.

Технологичният прогрес е друг фактор

който улеснява усилията за отдалечаване от зелените пари. Няколко икономики намаляват използването на долари като страничен продукт от усилията за изграждане на нови разплащателни мрежи - кампания, която датира от преди скока на американската валута. Малайзия, Индонезия, Сингапур и Тайланд са създали системи за транзакции помежду си в техните местни пари, а не в долари. Тайванците могат да плащат със система за QR код, която е свързана с Япония.

Като цяло, усилията отдалечават инерцията от водената от Запада система, която е била основата на глобалните финанси повече от половин век.

Цenen урок

Крайният резултат: царуваният долар все още може да господства през следващите десетилетия, но набиращият импулс за транзакции в алтернативни валути не показва признаци на забавяне - особено ако геополитическите развиятия продължат да убеждават служителите да вървят по своя път.

А желанието на правителството на САЩ да използва своята валута като боздуган може по ирония на съдбата да отслаби способността му да преследва такива методи толкова ефективно в бъдеще. "Войната в Украйна и санкциите срещу Русия ще дадат много ценен урок", твърди индонезийският финансов министър Шри Муляни.

Материалът е с аналитичен характер и не е съвет за покупка или продажба на активи на финансовите пазари

Money.bg, със съкращения

Отиде си година на лъжата, идва отрезвяване

Борисов няма шанс да се върне

Иван БАКАЛОВ, e-vestnik

От година на надежда, 2022-ра се превърна в година на много лъжи и разочарования. Мнозинството българи искаше промяна след дългогодишно управление на Борисов. Мнозинството гласове на последните четири парламентарни избора се разпливаха в партии извън ГЕРБ, които трудно постигаха разбирателство.

Как 2022 година стана толкова лъжовна?

Всичко започна от предишните избори. Април 2021-ва - победител ГЕРБ със 75 депутатски места. Предлага за премиер Даниел Митов, не може да състави правителство. Втората сила ИТН (51 депутатски места) също не може, предлага за премиер световна шампионка по шах.

Юли 2021 г. - победител ИТН с 65 депутатски места, не може да състави правителство. Предлага за премиер Николай Василев, бивш вицепремиер от НДСВ, второ предложение неизвестен бизнесмен, мениджър в чужди компании. Втората сила ГЕРБ също не може да състави кабинет, някои отказват да преговарят с нея.

Ноември 2021-ва - победител ПП с 67 депутатски места. Съставят коалиция, за пръв път е постигнато разбирателство между БСП и т.нар. насипно дясно, заедно с новите партии, с по-важна цел - да демонтират мафиотската власт.

Така с надежда започна 2022 г. Правителството започна бавно "изчегъртване". Защо бавно? Защото не може бързо, Борисов е окопал

по всички етажи на държавната йерархия

лично верни хора и марионетки на ГЕРБ, които саботираха всяко действие на правителството.

И така срещу коалицията завляха лъжи от медиите. Телевизиите нападнаха правителството от първия ден, не му оставиха толеранс от 100 дни.

През март арестуваха Борисов за 24 часа, без никаква подкрепа от прокуратурата, по Закона за МВР. На другия ден беше освободен. Имаше разочарования - нищо не направило това правителство, само шум. Наказателно производство се води от прокуратура, не от изпълнителна власт, но у нас толкова е правната грамотност.

След ареста имаше и уплашени, които хукнаха да прехвърлят имоти, да теглят пари, да си вадят болнични, за да се предпазят от арест. Арестът свали маските на телевизиите, на много коментатори и политици, които се хвърлиха да защитават Борисов. И показа, че подкрепата за него е мижава - рехав протест пред полицията, но мощен от медиите.

ИТН излезе от коалицията след няма и половин година. И заедно с ГЕРБ, ДПС и "Възраждане" събориха правителството.

Слави Трифонов излъга избирателите си

поне повечето от тях, които очакваха "изчегъртване", по неговия израз, а той влезе в сговор с ГЕРБ и изчегърта правителството. ИТН се оказа част от задкулисието, с което уж се бори. Лансира един офшорен ковчежник, участвал в схеми

Момент от протеста в подкрепа на правителството, 22 юни 2022 г.

СНИМКА E-VESTNIK

на банката си "гнила ябълка", за шеф на БНБ. Излъга и за партийните субсидии, които уж искаше да премахне, а партията му не ги отказа. Всъщност самото му искане за тяхното премахване е популистка лъжа. В рамките на година и няколко месеца, от победители в избори, ИТН и Слави Трифонов изпаднаха извън парламента. ИТН танцува едно лято.

Президентът Радев излъга избирателите си

поне повечето от тях, които видяха в него вдигнат юмрук срещу мафиотската власт. Влезе в синхрон с Борисов, заедно нападнаха правителството. Заедно лъжеха, че то създаде хаос, спряло евтиния руски газ, купило скъп, обрича ни на глад и студ, и т.н.

Дойде служебно правителство, което продължи с лъжите, като подготовка за победа на Борисов на изборите. Служеб-

ният кабинет създаде кризисен щаб - голяма лъжа. Защото не възстанови доставките от "Газпром". Оказа се, че "Газпром" ги е спрял, а не правителството. Служебното правителство купуваше пак оттам, откъдето и предишното правителство. Борсовите цени на газа паднаха и се оказа, че няма да умрем от глад и студ. И сега пред Нова година шефът на КЕВР обяви, че няма да вдигат цените на ток и парно. Оказва се, че страшно ни лъгаха и плашеха, и сега се представят за спасители.

Кабинетът на Гълъб Донев (и президентът) започна да връща хора на ГЕРБ на ключови позиции.

Планът стана ясен още преди изборите

ГЕРБ да спечелят, след мощна медийна и президентска подкрепа, да вкарат измислената партия "Български възход" в парламента и да направят коалиция с ДПС. Но им излязоха кри-

ви сметките.

Октомври 2022 г. ГЕРБ спечели изборите с 67 депутати. "Български възход" се представи мижаво с 12 депутати. След като президентът тупа топката два месеца, преди да даде мандат, ГЕРБ пак не можа да състави правителство, предлагайки за премиер професор хирург от "Пирогов". Уж е първа политическа сила, но вече четири пъти никоой не иска да прави коалиция и правителство с тази партия. Освен ДПС и "Български възход" след последните избори.

Борисов се самообяви за българският Меси. Но не смее да се кандидатира за премиер. И няма шансове, дори да се кандидатира. Става все по-ясно, че

политическата криза в България

се казва Бойко Борисов.

А помни ли никоой преди изборите през април и юли 2021 г. как повтаряха като папагали: "Е, добре де, като падне Борисов, кой ще дойде?". С надежда, че може да продължи 12-годишното му управление. Надежда всяка оставете, Борисов няма да се върне нито на бял, нито на зелен кон.

През новата година пак ще има избори, дали напролет, или наесен, но е неизбежно. И дори да добуят ГЕРБ пак до първа политическа сила, Борисов няма шанс за премиер, едва ли и ДПС ще го подкрепи като кандидат. А за "Български възход" не е сигурно дали втори път ще влезе в парламента.

Няма нов политически субект. Щом се появи такъв, т.нар. партии на статуквото ГЕРБ и ДПС хвърлят върху него цялата си медийна мощ.

Работата е, че всичко това става все по-видимо. Можеш непрекъснато да лъжеш в политиката, но няма как да ти вярват непрекъснато.

Повторното убийство на Ботев

БНТ излъчи в понеделник вечерта премиера на игралния филм "Ботев" на режисьора Максим Генчев, който е и автор на "Дякон Левски". И тази лента на Генчев, както и предната, събра изключително критични коментари, като част от възмутените зрители смятат, че с излъчването на този филм Христо Ботев е бил убит отново. Ето част от мненията в социалната мрежа:

САШО ЙОВКОВ:

На МГ трябва да му се забрани да се занимава с кино! Но не е луд този, който яде зелника, а този, който му го дава! Срамно и пошло се изгаври с историята и Ботев!

ДАНАИЛ ПАРНАРОВ:

Бедний ми, бедний Ботев, добре, че те целнаха овреме, та не се наложи да гледаш филма за теб, който Максим Генчев и компания сътвориха по повод твоята годишнина.

Не просто слаб, а тотално некадърен филм за Ботев: схематизъм, театралничене, неестественост, неубедителност, позьорство и някакво дълбоко неуважение към личността на Ботев. Явно само с пари, претенции и елементарно хайляшко гръмогласно тпо патриотарство не става.

ЦВЕТА КИРИЛОВА:

Да се забрани със закон на Максим Генчев да прави кино. То изис-

ква не само талант на сценариста, но и много средства. В неговите продукции липсват и двете. Актьорите не са виновни.

ПЛАМЕН НАЧЕВ:

Филмът "Ботев" ми съсипа нервната система. Не успях да изгледам повече от 20 мин. Ако си чужденец, въобще не можеш да разбереш събитията. То аз и като българин, и историк ми е трудно да кажа какво точно се случваше, и кое точно реално събитие е във филма. Да не говорим за безумните диалози - просто падаш. На тоя трябва да му забранят да прави филми на историческа тематика!

МАРТИН КАРБОВСКИ:

Ех, тъкмо щях да напиша нещо добро за Ботьова, филма на Максим

Генчев, и тоя ми ти австрийски капитан Дагоберт пусна сълза за клетите четници.

А бе, ей!

Ще си замълча - евала, снимами, правила, докато не ни се получи - трябва да се опитва да се разкаже тая история. Само едно не ми дава мира - има там един образ на един женствен четник, пусто да остане! Кой или какво е това - обяснете ни?! И как ще го развие като образ многопланов и многополов покрай Четоводеца? Има ли емотикони за слисани зрители? Е, не Максиме, не си човек - полисексуалната идентичност на четниците в образа на Вела е кинематографична мастурбация.

ЗАЩО БЕ, защо така бе...

Защо у нас не плащат за разкриване на корупция

В САЩ „доносник-тръбачите“ получават част от глобите като парично възнаграждение

Славчо КЪНЧЕВ*

Дефектът в законодателството за борба против корупцията у нас, първоначално в Наказателния кодекс от времето на НРБ, останал и в началните години на т.нар. преход след 10 ноември 1989 г., включително и на най-новата нормативна база, е, че липсва материалният интерес на евентуалните осведомители за корупция и за ощетяване на държавата.

Не такава е практиката в редица държави, включително в САЩ. Всъщност идеята за парично възнаграждение на „доносник-тръбачите“ (от англ. глагол whistle - „доносничка“ в жаргонно значение, и blower - „тръбач“) произхожда от Великобритания през далечната 1318 г. Тогава крал Едуард II предлага една трета от глобата да се изплаща на relator-а (каквото е правният термин), т.е. на човека, донесъл за извършено стопанско престъпление, което е ощетяло кралската хазна. В случай, че релейторът заведе дело срещу държавните чиновници, които са злоупотребили в своя полза.

През 1540 г. в закон срещу корупцията при съдебен спор и срещу практиката на подкупване на съдии крал Хенри VIII постановява обикновени информатори да имат право да завеждат дела, когато става въпрос за претенции относно поземлена собственост. Този закон е все още в сила в Република Ирландия, въпреки че през 1976 г. в Англия той беше отменен. Правото на един обикновен информатор да води съдебно дело, когато са засегнати интересите на Обединеното кралство, покъсно е

**пренесено
в английската колония**

в Новия свят. Например в Масачузетс „глобите за измама при продажбата на хляб“ да бъдат разпределяни една тре-

та за инспектора, който открие измама. Подобни закони биха могли да бъдат открити в правните кодекси на Кънектикът, Ню Йорк, Вирджиния и Северна Каролина.

Гражданската война в САЩ (1861-1865) е белязана с измами на всички нива на държавното управление, както във федералните служби, така и в администрацията на въстаналата Конфедерация. По време на войната безскрупулни доставчици продават на армията на Съюза грохнали и немощни коне и мулета в лошо здравословно съ-

се ipso in hac parte sequitur” - „този, който започне дело в полза на нашия господар краля, както и за самия себе си”.

В процеса „qui tam” гражданите, инициращи съдебни дела, са наричани relator (релатор) - „доносник” за стопанско престъпление. Qui tam релаторите са с признати частично прехвърлени от страна на правителството права за завеждане на дела.

За военните разходи по време на Втората световна война прокурорите изчакват, докато Министерството на правосъдието иницира съ-

здравеопазване, като 40% от възврънатите средства са от различни мошеничества, свързани с двете най-големи държавни програми за здравеопазване - „Медикейд” и „Медикейър”. Най-често срещаните измами са извършвани от големите американски фармацевтични компании.

Обикновено трикът е фирмата производител на даден медикамент незаконно да разширява в приложеното упътване обсега на неговото действие извън одобрения преди пускането му на пазара. По този начин лекарите

се съгласи за 31,9 млн. долара глоба, без обаче да признае официално своята вина. Въпреки това „доносникът-тръбач” по делото Джери Х. Браун получи 3,6 млн. долара.

От 2012 г. над 70% от всички иницирани федерални акции по ЗФП са започнати от „доносници-тръбачи”. Правителството си възвръща 38,9 млрд. долара от 1987 до 2013 г. на основание на дела по Закона срещу фалшивите претенции, от които 27,2 млрд. долара са вследствие на qui tam, започнати от релатори. През 2014 г. релаторите иницират над 700 дела на основание ЗФП. С дела на основание на Закона срещу фалшивите претенции само от 2009 г. досега федералното правителство си е възвръщало 31,3 млрд. долара.

Защо в България не е в сила аналогичен закон, който да

**стимулира
разкриването
на измами**

включително и на укрити данъци? Какво би могло да се случва, ако у нас бъдат въведени Закон срещу фалшивите претенции (Законът на Линкълн) и Закон за неверни данъчни документи, подкрепени от материално стимулиране на „доносниците-тръбачи”? Вариантите са безчет. Между тях е и наранената гордост на някоя съпруга, секретарка, служител, съдружник и т.н., разполагащи със секретна информация, от която могат да спечелат.

Като имаме предвид цялостната далавераджийска обстановка у нас, стига да бъдат приети такива два закона за противодействие на ощетяването на държавата, с щедро материално стимулиране на „доносник-свирачите”, пред данъчни, финансови служби, прокуратура и др. ще се изви-ят опашки.

И понеже българският (псевдо)елит, колкото е нагъл, е и не по-малко хитър как да мами суверена, посмъртно няма да си сложи таралеж в гашите.

Както е прозрял Томас Джеферсън: „Големите врагове на хората са престъпниците и управниците, затова нека да вържем вторите с веригите на Конституцията, за да не се превърнат те в легализирана версия на първите”. Откъдето се налага изводът, че българският народ е изправен пред незаобиколимата дилема: или да продължи да бъде ограбван от (псевдо) елита, или да наложи справедливи за неговите интереси закони.

тояние, дефектно оръжие и амуниции, както и гранясала храна, освен другите измамнически действия. Ето защо Конгресът на САЩ одобрява Закон срещу фалшивите претенции. Идеята на закона е, че който доставя стоки или извършва услуги на държавата, които не отговарят на заявените количества и качество, носи наказателна отговорност. Този закон влиза в сила на 2 март 1863 г. и понеже е приет по време на президентстването на Линкълн, е наречен „Законът на Линкълн”. Законодателният акт налага отговорност на лицата или компаниите (най-често федерални доставчици), които мамят при участието си в изпълнението на правителствени програми.

Важно е, че законът предлага награда, наречена „qui tam обезпечаване”, която позволява на гражданите да завеждат дела от името на държавата и да им бъде заплащан процент от възстановената сума. Qui tam е аббревиатура от латинската правна фраза „qui tam pro domino rege quam pro

дебно дело, и след това веднага започват граждански дела на основание на Закона срещу фалшивите претенции (ЗФП) - практика, наречена по онова време „паразитна”. В Конгреса се появяват настроения да бъде отменен ЗФП, но е решено, вместо премахването на закона, само да бъде намален делът за награда на релаторите от възстановените загуби, понесени от държавата.

**Законът търпи
още една поправка**

през 1986 г., която отново се дължи на дела, свързани с военните разходи. По време на осъществената от президента Роналд Рейгън програма за модернизизиране на армията на САЩ бяха открити множество измами от военните доставчици. Затова и Конгресът ожесточава законодателството според ЗФП.

Законът първоначално е прилаган по отношение на военни доставчици, но от последното десетилетие на миналия век акцентът се измества към общественото

предписват за по-широк кръг заболявания, отколкото е регламентиран от американската Агенция за лекарствата и храните. После здравноосигурителните каси изплащат направените от болниците и пациентите разходи за закупуване на съответните количества от медикамента.

Когато обаче се намесят „доносниците-тръбачи”, след съответното разследване, фармацевтичните компании биват санкционирани, като релаторите получават своя дял от глобата, платена от нарушителите. Например през 2010 г. филиал на „Джонсън & Джонсън” се съгласи да изплати над 81 млн. долара граждански и криминални глоби по дело в полза на Агенцията за лекарствата и храните, водено от двама „доносници-тръбачи”.

По подобни обвинения беше санкционирана и фармацевтичната компания „Мерк” заради инициране на свръхпрезапасяване на екипажи от войските на САЩ по време на войните в Ирак и Афганистан. В изявление, обявено на 3 януари 2012 г., компанията

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Сериалът „Вина“ тръгва на 5 януари по БНТ 1

Мръсните тайни, любовта и изневяратата се преплитат с несломимия вътрешен порив да създаваш в 12-сериината семейна драма

Елена Телбис и Владимир Зомбори

Режисьорът Виктор Божинов

Герасим Георгиев-Геро и Владимир Зомбори

Само ден остава до голямото начало на един от най-очакваните телевизионни проекти - най-новия сериал на БНТ "Вина". Той започва да се излъчва от 5 януари и обещава да завладее изцяло още от самото начало, съобщават продуцентите. Всеки четвъртък в 21 ч. ефирът на БНТ 1 ще е запазена територия за 12-сериината семейна драма, в която се преплитат две основни теми - за виното и за вината, която човек изпитва в различни ситуации в своя живот. "Вина" е част от филмопроизводството на БНТ, режисьор е Виктор Божинов, а сценаристи - Нели Димитрова, Ваня Николова и Екатерина Николова.

В центъра на сюжета във "Вина" е

Филип (в ролята е Владимир Зомбори), който се завръща от Америка, за да продаде винарната на починалия си вуйчо. Бизнесът, който наследява обаче, се оказва в тежко състояние - с много натрупани дългове, недоволни служители и тонове залежало вино. Историята ни среща и с талантливата и фанатично отдадена на работата си млада сноложка Елина (в ролята е Елена Телбис) и скрития съдружник Андрей (в ролята е Михаил Билалов), който саботира работата на винарната в името на личната облага. И докато Филип заедно с Елина и други свои съмишленици се опитва да възроди винарната и да опази целостта на своето семейство, най-вече започват да

излизат тъмни тайни от миналото, а героите се борят, всеки по свой начин, с горчивото чувство за вина...

"Вина" е история за общочовешките теми като премълчаната в миналото истина, която капка по капка си проправя път към настоящето, любовта и изневяратата, от която никой не е застрахован. В сериала зрителите ще се срещнат и с несломимия вътрешен порив да създаваш, оставяйки след себе си следа, изконния дълг към семейството и уважението към труда на предците, но и с неутолимото желание за власт и пари, със скритото лице на бизнеса и пристъпването на моралните граници.

Светлин Русев и Кристиан Мандеал гостуват на Софийската филхармония

Най-значимият румънски диригент днес - Кристиан Мандеал, ще поведе на 12 януари Софийската филхармония в първия концерт за 2023 г. Солист на вечерта е виртуозът Светлин Русев, който ще представи Концерт за цигулка и оркестър 5 от Моцарт. Пуб-

ликата ще чуе още прочутата Моцартова увертюра от операта "Отвличане от Сарая" и Симфония 4 от Брамс. Класическата програма с любими на публиката творби е подарък за почитателите на националния оркестър, научи ДУМА от Кремена Николова-Флор,

реклама и връзки с медиите на Софийската филхармония.

Номиниран сред 10-те най-влиятелни хора в Румъния и отличен с най-високите награди за своята дейност, Кристиан Мандеал е диригент със завидна кариера. Ученик на Херберт фон Караян в Берлин и Серджу Челибидак в Мюнхен, между 1987 и 2010 г. е главен диригент и музикален директор на Букурещката филхармония. Дирижирал е прочути световни състави и солисти. Участвал е в най-престижни фестивали в родината си и по света. Има огромен репертоар с акцент върху музиката от XIX и XX век.

След като печели първа награда в първото издание на широкоизвестния днес Международен конкурс в Сендай през май 2001 г., харизматичният виртуоз на цигулката Светлин Русев се радва на блестяща международна

СНИМКА MARCO BORGGREVE

Светлин Русев

кариера, свързана с много от най-големите концертни зали по света. Редовен гост-солист е на оркестри от най-висока класа. Солира под палката на именити диригенти. От 2000 г. ръководи и дирижира ансамбли и оркестри в България, Франция, Полша, Корея, Япония и Швеция. Притежава изключително широк репертоар, вариращ от барока до съвременната музика и популярните жанрове.

СНИМКА СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ

Маестро Кристиан Мандеал

Над 150 танцьори, музиканти и певци участват в четвъртата „Нощ на ансамблиите“

Три от най-добрите наши фолклорни професионални състави - "Тракия", "Пирин" и "Родоп", ще разлюлеят зала 1 на НДК на 10 март. Танцовият спектакъл "Нощ на ансамблиите 4" се завръща на сцената с вихрени танци, ритми и чудесно настроение. Специално участие в него ще имат космиче-

ската Валя Балканска и неизменната ѝ сценична половинка - гайдарят Петър Янев. Над 150 танцьори, музиканти и певци на сцената ще поднесат неповторимо, зрелищно изживяване за всички присъстващи в зала 1 на НДК. С нова, богата и разнообразна програма и след поредица спектакли през последните

няколко години, "Нощ на ансамблиите 4" обещава вълнуващо изживяване и емоции за феновете на българския фолклор в една единствена вечер.

Всички закупени вече билети (за отложения концерт от 17 май 2022 г.) ваят без презаверка, уточняват организаторите.

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

Акад. ЛЪЧЕЗАР ТРАЙКОВ,
ректор на Медицинския
университет в София
РОСЕН КИРИЛОВ,
бивш национал по футбол
ХРИСТО ШОПОВ, актьор

НАКРАТКО

Мери Мутафчиева подготвя юбилейния си концерт - 30 години на сцената

В края на миналата година Мери Мутафчиева представи новия си сингъл "Говори ми". "С Мирю записвахме, експериментирахме с китари и гласове, и много се забавлявахме с прословутата ми неспособност до последно да давам име на песните си. Имаше поне пет гениални идеи, които кръжаха в орбита... В крайна сметка той отсече: "Говори ми" ще е! Фразата "Спомен за нашето лято" също намери приложение, защото проведохме няколко събития под този наслов - концерти, на които хората имаха възможност да разкажат и своите спомени. Имаше микрофон за споделяне на истории, специално за публиката. Видеото пък показва съвсем друга действителност. Кадрите са от пътешествие в Лондон. И всичко това толкова много ми хареса, че се надявам да го превърна в традиция и всяка година да споделям различни спомени от лятото и да провеждам концерти с това име!", сподели Мери. Сега вниманието ѝ е заето с предстоящия ѝ на 10 февруари юбилейен концерт в зала "България" - 30 години на сцената, в който ще ѝ гостуват любими колеги и приятели.

СНИМКА ФЕЙСБУК

В „Кланът“ съдбата събира двама братя и ги превръща във врагове

СНИМКА BTV MEDIA GROUP

След безапелационния успех на румънския сериал "Влад", БиТиВи започва излъчването на нова вълнуваща поредица от северната ни съседка. От 9 януари всяка делнична вечер от 21 ч. "Кланът" обещава да завладее зрителите със заплетен и непредсказуем сюжет, мащабни екшън сцени и първокласен актьорски състав. Той проследява историята на двама братя, разделени в детството си, които се срещат отново след години, но като противници от двете страни на закона. Режисьор и сценарист е Ангел Дамиан, познат като Адриан от "Влад". В главните роли са изгряващите звезди Денис Хангану и Мариан Олтяну - те влизат в кожата на братята Тудор и Давид, които съдбата събира и превръща във врагове.

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО
МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ	МАКСИМАЛНИ
10°C	13°C	11°C	9°C

06.00 "Васко да Гама от село Рупча" - детски тв филм /3 серия/
06.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Мария Андонова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович По света и у нас
12.00 Новини на турски език
12.35 Малки истории
12.45 Теплазарен прозорец
13.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу/п/
14.00 Теплазарен прозорец
14.15 "Бу-Бум - дългият път към дома" - анимационен филм
14.45 "Семейството на джидовете" - анимационен филм
15.10 "Звезден прах" - тв филм
15.30 Фестивал на анимационното кино: "Щастлив банан" - анимационен филм
15.45 Теплазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 "Бай Ганьо на гости" - тв филм /2 епизод/
17.00 "Английският съсед" - тв филм /2 серия/
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният печели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Музика безкрай
22.00 "Колекция "Кадифе" - тв филм /2 епизод/ (12)
23.00 По света и у нас
23.25 "Повратна точка" - тв филм /2 епизод/ (16)
00.20 БНТ представя - Стоянка Мутаfoва: Герой на мегдана /п/
01.20 100% будни - сутрешно токшоу с Мария Андонова и Стефан А. Щерев /п/
02.55 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
03.55 "Звезден прах" - тв филм /п/
04.20 По света и у нас /п от 20.00 ч/

00.10 „Нашият следобед с БСТВ“ /п/
01.20 „Контра“ /п/
02.15 „За историята свободно“ /п/
03.10 „Дискусионен клуб“ /п/
04.10 „Думата е ваша“ /п/
05.10 Документален филм
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ /п/
06.50 Музикален антракт
07.20 „Актуално от деня“ /п/
07.55 „Лява политика“ /п/
09.00 „Студио Икономика“ /п/
10.00 ТВ пазар
10.20 Документален филм
10.50 ТВ пазар
11.10 Музикален антракт
11.40 „Хубава си, татковино“
12.10 ТВ пазар
12.45 „Общество и култура“ /п/
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 Документален филм
16.30 „Думата е ваша“ - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободно“
21.00 „Контра“ /п/
22.00 Новини - централна емисия /п/
22.30 „Актуално от деня“ /п/
23.10 „За историята свободно“ /п/

06.00 „Да живее крал Джулиън!“ - анимация, сериал, с.3 еп.15
06.30 „Лице в лице“ /п./ - публичностично предаване
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Златимир Йочев
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.40 „Комичите и приятели“ /п./ - комедийно шоу
13.30 „Стани богат“ /п./ - куиз шоу
14.30 „Огледален свят“ - сериал
15.30 Премиера: „Обещание“ - сериал, с.4
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Стани богат“ - куиз шоу с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, с.4 еп.75, 76
22.00 „Скъпи наследници“ - сериал, еп.88
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Опасни улици“ - сериал, с.15
01.20 „Като на кино“ - предаване за кино
01.30 „Дъ Шоуто“ - комедийно шоу, еп.3
02.10 bTV Новините /п./
02.40 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.35 „Огледален свят“ /п./ - сериал
05.30 „Дъ Шоуто“ /п./

05.00 Новини
05.10 „Огън, вода и медни тръби“ - филм
05.55 „Особености на националния лов в зимния период“ - филм
07.10 Телеканал „Добро утро“
09.00 Новини (със субтитри)
09.15 „Животът на своите“
10.05 „ЗаУют“
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Видяхте ли видеото?“ - Новогодишен епизод
12.00 „Готвачи на колела“. Пълна версия
12.55 Светлана Немоляева. Стараехме се да се пазим един друг
13.45 „Дядо Мраз“ - филм
15.10 „Десет малки негрчета“ - филм
17.00 Вечерни новини (със субтитри)
17.15 „Десет малки негрчета“ - филм
18.00 Фантастика
20.00 Време - информационна програма
20.30 „Мажор“ - нови серии, еп. 3
21.20 „Довечера“
23.15 Подкаст.лаб
03.00 Време - информационна програма
03.30 „Мажор“ - нови серии, еп. 3
04.20 „Златните рога“ - филм

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Неспокойни и раздразнителни сте. Вгледайте се в себе си, за да разберете и другите наоколо.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Няма да ви се мърда много навън, но е добре да го направите. Кратко пътуване може да помогне.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

На гребена на вълната сте, любовта ще ви дава крила, а и изненадите първа предстоят.

22 май - 21 юни

РАК

Може да се почувствате обидени или наранени от любимия. Не се затваряйте, усмихвайте се.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Другите ще са готови на жертви заради вас. Не спекулирайте с това, а уважавайте чувствата им.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Всичко ще става на по-бързи обороти. Ключът към успеха е във вас, повярвайте си и действайте.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ще сте в супер форма. Дръжте се приятелски с всички, а после нещата сами ще се подредят.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Направете нещо смело, дори с риск да ви нарекат безотговорни, но ще спечелите уважение.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Всичко може да тръгне от най-обикновен спор, но да ви доведе до доста неочаквани прозрения.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

С рутината си ще отхвърляте задачите, дори без да се впечатлявате от суетата на околните.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Готови сте да се борите за любимия, каквото и да ви струва. Но добре обмислете действията си.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Не се чувствайте виновни за грешките на другите. За вас късметът ще работи успешно.

20 февруари - 20 март

СКРЪБНИ ВЕСТИ

ВЪЗПОМИНАНИЕ

28 ГОДИНИ без и 17 ГОДИНИ без

КОСТАДИН
АНГЕЛОВ
ГУЛЕВ

Мили мамо и татко, обичаме ви и ви помним!

МАРИЙКА
ГЕОРГИЕВА
ГУЛЕВА

Семейство Първанови

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Измина 1 година от смъртта на нашата любима и прекрасна майка

СВЕТЛА ПЕТРОВА
ВРАНЧЕВА

02.12.1934 г. - 01.01.2022 г.

Измина една тежка и мъчителна година без нашата любяща и грижовна майка. Скърбим за тебе. Ти винаги ще си с нас.

Нека всички, които я познаваха, си спомнят за нея!

Поклон пред светлата ѝ памет!

От семейството

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 4 януари Събор на св. 70 апостоли. Прпмчк Онуфрий Габровски. Преп. Теоктист

Св. евангелист Лука разказва, че Господ Исус Христос освен дванадесетте Си ученици, които вървели подир Него, избрал още седемдесет други, които разпространяват словото Му. Той им дал сила да вършат чудеса като доказателство на проповядваната истина и поръчал да не се грижат за житейските си потребности, защото Бог няма да ги остави, а всичкото си внимание да съсредоточат в това - да призовават човеците към вечен живот.

Подир възнесението на Господа светите апостоли били укрепени с благодатта на Св. Дух в деня Петдесетница и тръгнали усърдно да продължат делото, което Христос им завещал. Те обиколили градове и села на обширната Римска им-

перия, като проповядвали навсякъде Словото Божие и кръщавали повярвалите. И, разбира се, трябвало да претърпят много беди и гонения: евреи и езичници се въоръжили против тях, затваряли ги в тъмници, предавали ги на мъчения и мъченическа смърт, но те всичко понасяли с търпение и твърдост.

ОТЛИЧИЯ ЗА НАГРАДИ	БЛАГОЗВУЧЕН МУЗИКАЛЕН МОТИВ	ВОДОЗАЩИТЕН НАСИП	ДЪСКОРЕЗНИ МАШИНИ	ЧИСЛО, РАВНО НА 3,14	СРЕДНОВЕКОВНИ ВЪОРЪЖЕНИ КОННИЦИ	КОНТИНЕНТ	US КИНО-АКТЬОР	СБОР ОТ ДЪЛГОВЕ /МН.Ч./
ЛЕКАРИ ПО ЖИВОТНИТЕ	ГРАД В КАНАДА	ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ	РОМАН ОТ ЕМИЛ ЗОЛА			ГРАД В ЧИЛИ	ОТБИВ ОТ ЦЕНА НА СТОКА	ВОДНИСТА ПОЧВА
ПРАТЕНИЦИ						ВЗРИВНО ВЕЩЕСТВО		
ЖИТЕЛ НА МАРОКО						ИМЕНИК НА 18 ЯНУАРИ		
ГРУЗИНСКИ АКТЬОР			РОД ПАПАГАЛИ			РОМАН ОТ ЖОРЖ САНД		ПРОИЗВЕДЕНИЯ НА ХУДОЖНИК
ПУЯЦИ			КОНСЕРВА ОТ ПАТЛАДЖАНИ			МЕХАНИЧЕН МУЗ. ИНСТРУМЕНТ		
				ВИД МИНЕРАЛ			ГРАД В ЛАОС	
МАГЪОСНИК	ЕЛЕМЕНТАРНА ЧАСТИЦА	СЪРЦЕВИНА НА ЧЕРУПЧЕСТ ПЛОД			ДЪРЖАВА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК		МАРОКАНСКА МЯРКА ЗА ОБЕМ	ОПЕРЕТА ОТ К.ЛИСТОВ
		ГРЪЦКИ ОБЩЕСТВЕН ДЕЕЦ			ЧАСТ ОТ УЧЕБНАТА ГОДИНА		СТАРО НАШЕ ЛЕПИЛО	
		ЧАСТ ОТ ОКОТО			РУСКИ САМОЛЕТИ		НАЧАЛО НА ДЕНЯ /МН.Ч./	
РЕКА МЕЖДУ АЛЖИР И МАРОКО		ЗАЛОЖНИК В ДРЕВНА РУСИЯ			НЕМСКИ ФИЛОСОФ			
ПЪРВАТА СТРУНА НА ЦИГУЛКА			МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ			ЗАНЯТЧИЙСКИ СЕЧИВА		
			РУСКИ КИНОРЕЖИСЬОР-АНИМАТОР			ТЪРСАЧ НА СЪКРОВИЩА		
				АРТЕРИЯ В СЪРЦЕТО /МН.Ч./			НЕБЕСЕН ПРОСТОР	
СТАРО ИМЕ НА ОВЧЕ ПОЛЕ В ЛУДОГОРИЕТО				ИСПАНСКИ ПИСАТЕЛ			АРМЕНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	
ЮЖНИ ПЛОДОВЕ				ФРЕНСКО-БРАЗИЛСКА ПОПГРУПА			Г-Я В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ ВИКИ БАУМ	
				РУСКИ БИОЛОГ			ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ	
				АРТИЛЕРИЙСКИ БОЕПРИПАСИ				САЛОНИ
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ	ЛЕТАТЕЛЕН АПАРАТ					ЗЛИ ДУХОВЕ В БЪЛГАРСКИ ПОВЕРИЯ		ТРИМА БЪЛГАРСКИ ЦАРЕ
	ЗАКОНОДАТЕЛЕН ОРГАН					БЕЛЕЗНИЦИ, ОКОВИ		
		РЕКА В КИТАЙ				НАДЕЖДА		РЕКА ВЪВ ВЬЕТНАМ
		ГРАД В ПАКИСТАН				ДОЛНА ЧАСТ НА СТАЯ		ВОДАЧИ НА КАРУЦИ
ФРЕНСКО СПИСАНИЕ			ФРЕНСКИ ФИЛМ		ПИСЕЦ /МН.Ч./		ЗАОСТРЕН ПРЪТ	
ЕТЕРИЧНО МАСЛЕНО РАСТЕНИЕ			СЪД ЗА ВАРЕНЕ НА ВОДА ЗА ЧАЙ		УКАЗАТЕЛНА ПЛОЧА		СЪНОТВОРНО ЛЕКАРСТВО	
				ОБОГАТИТЕЛ НА ПОЧВАТА			ОРГАНИЗМИ	
				ТЕЛЕФОННА БУДКА			ПЛОСКОДЪННА ЛОДКА	
ГЕРОЙ В РОМАНА „МОБИ ДИК“ ОТ Х.МЕЛВИЛ				ОСМАНСКИ СВЕТСКИ СЪДИЯ			ЕПОХИ	ГРАД В ПОЛША
ЧАСТ ОТ ВЕЩЕСТВОТО				БЪЛГАРСКИ ПОЕТ ОТ БЛ. МИНАЛО			СРЕДНОВЕКОВЕН ИТАЛИАНСКИ МЕДИК	
			ПРЕДАН НА БОГА ХРИСТИЯНИН			МОРСКИ ПТИЦИ		
			ОБЛАСТИ, РАЙОНИ			ГРЪЦКА БУКВА		
БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ	БЕРИТБА НА РОЗИ /МН.Ч./						ВИД УДАР ВЪВ ФУТБОЛА	ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. US КИНОКОМЕДИЯ
	ЕТАЖ ОТ КРЕДАТА/ГЕОЛ./						ЛОШ УДАР ПО ТОПКАТА	
		ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО						
		НОТА					ОСТРА СКАЛА	
ЗЕМНО ВЪЗВИШЕНИЕ							ДВЕ РЕКИ ВЪВ ФРАНЦИЯ	
ЦЕННА ДРЕВНА ВЕЩ							БЪЛГАРСКИ ВОЕНАЧАЛНИК ОТ МИНАЛОТО	
							ИМЕНИЦА НА 6 ДЕКЕМВРИ	

РЕЧНИК: „Аура“, Дра, Ераст, „Нун“, Овама,Тарим, Терас.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 250

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов - "Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А**ВОДОРАВНО:**

Талант. "Макинтош". Мак. Аде. Аула. Месал. Отдих. БАМ. Набир. Канела. Тарабука. Ла. Ар. Месо. Аретир. Вик. Лозар. Раван. Оса. Арес. МЕНА. Пиле. Кротал. Тик. Корал. Сирена. Босилек. Нике. Ат. "Наваро". Авар /Ишван/. Хор. "Рено". Средец. Мир. Талон. Нене. Бисери. Етап. Лал. Асо. Природа. Силомер. Тяло. ОН. Ралин /Радой/. Динар. Бор. Номер. Цитат. Теми. "Арома". Ани.

ОТВЕСНО:

Каменари. Икономи. Имот. "Ласар". Колос. Рисал /Хосе/. Ре. Макадам. Серин. Ресор. Либела. Алар /Жюли/. Романи. БТА. Русо /Жан-Жак/. Клевети. Ело. До. Козар. Кана. Прима. Сметка. Арос. Ролер. Нер. Да. Аретино /Пиетро/. Отит. Ро. Скрин. Сари. Снаряд. Хелер. Лекар. Полица. Ана /"Ана Каренина"/. "Латам". Невен. Дони. Туба. "Ивета". Адела. АТА. Пола. Арани. Оран. Шамар. Накит. Целон. "Ти".

Роналдо избра милионите на арабите от Ал-Насър

Кристиано Роналдо избра парите на арабите. Петкратният носител на "Златната топка" започна с Ал-Насър (САрабия), като подписа за 500 млн. евро, които ще вземе за 2,5 години. Така славната кариера на португалеца приключи, защото в тази страна традиции във футбола няма.

Все пак в сделката между португалската легенда и саудитския тим има клауза, в която той може да бъде преотстъпен в Нюкасъл, ако "свраките" се класират за Шампионската лига. Английският тим е собственост на държавния инвестиционен фонд на Саудитска Арабия. Към момента северняците са трети в класирането на Висшата лига, а Кристиано не крие желанието си отново да играе в най-силния клубен турнир на Европа.

Роналдо може да дебютира още утре, когато новият му тим има мач с Ал-Тае.

Кристиано Роналдо и семейството му бяха посрещнати от деца на летище в Рияд, което е само за членове на кралското семейство и политически лидери

Везенков преподписа с Олимпиакос

Баскетболистът е и Спортист №1 на България

Александър Везенков удължи договора си с Олимпиакос. Българската звезда на баскетбола ще остане при гърците до лятото на 2025 г. Избраният за "Спортист на годината" у нас 27-годишен национал все пак може да си тръгне от Пирея, ако получи добра оферта от НБА.

"Всичко започна като една страхотна възможност. Бързо се превърна в мой дом и сега може да се смята за част от мен и за място, на което принадлежа. Искам да благодаря на президентите на Олимпиакос, на моите треньори, съотборници и на цялата организация за доверието. Специални благодарности на моето семейство и приятели, които винаги са до мен и ме карат да надскачам себе си. Искам също да благодаря на нашите

страхотни фенове за подкрепата. Продължаваме с усилен труд и смирение да постигаме целите си", обяви Саша.

Синът на Сашо Везенков се представя забележително и е безспорният лидер на Олимпиакос. Благодарение на страхотната си форма българинът беше избран за най-полезен играч (MVP) на Евролигата за ноември.

Везенков триумфира категорично за "Спортист на годината". 65-ото издание на анкетата, организирана от "Нове холдинг" на Васил Божков, мина без церемония.

Везенков събра 986 точки в допитването, в което се включиха 102-ма спортни журналисти от 40 печатни и електронни медии. Подгласникът му

Кирил Миров (борба) остана на 364 т. назад, а третият - скиорът Алберт Попов, е с 558 т. Следват: Стилияна Николова (художествена гимнастика) - 524 т., пред Едмонд Назарян (борба) - 432, Севда Асенова (бокс) - 371, Александър Николов (волейбол) - 319, Боряна Калейн (худ. гимнастика) - 195, Карлос Насар (вдигане на тежести) - 190, и Пламена Миткова (лека атлетика) - 189 т.

Ансамбълът по художествена гимнастика е №1 в категорията "Отбор на годината".

Треньор №1 е Весела Димитрова (худ. гимнастика) - 160, пред Иван Иванов (вдигане тежести) и Братан Ценов (борба, кл. стил) - с по 36 т.

Светът изпрати Пеле

Светът изпрати Пеле към последния му път. Кралят на футбола си отиде на 82-годишна възраст, след като не успя да се пребори с рака. Легендата на световния футбол бе погребан във вертикалния гробищен парк "Некрополе Екуменика" в Сантос. Трикратният световен шампион лично е закупил парцела в гробището преди 20 години, като е избрал място на деветия етаж, тъй като баща му Дондиньо е играл с №9. Гробът на легендата "гледа" към "Вила Белмиро" - клубното игрище на Сантос, където Пеле прекарва голяма част от кариерата си.

Бразилецът беше погребан в тесен семеен кръг, а преди това 24 часа тялото му беше изложено на стадиона на Сантос, където хиляди се сбoguваха с Краля на футбола.

На поклонението присъства и президентът на ФИФА Джани Инфантино, който поиска от всяка страна в света да кръсти свой стадион на името на Пеле.

Станаха ясни и последните думи на бразилеца. Разкри ги сестра му Мария Лусия.

"Бях при него на 21 декември. Беше спокоен, поговорихме си малко, но вече разбрах, че усеща, знае, че ще си тръгне. Той беше много верен, каза: "Всичко е в ръцете на Господ". И аз му казах: "Вярно е, той знае кога е дошло времето", обяви Мария Лусия.

Над 150 000 души, включително президентът на Бразилия Луис Инасио Лула да Силва, изпратиха легендата Пеле

Атанас Зафиров (вляво) получи медал за заслуги от президента на европейската федерация по ръгби Октавиан Морариу

Атанас Зафиров с медал за заслуги в ръгбито

Председателят на Българската федерация по ръгби Атанас Зафиров получи ценен приз. Той беше награден за дейността и работата му по развитието и утвърждаването на играта в Европа. Зафиров, който е и зам.-председател на БСП, заслужи сребърен медал за заслуги на Rugby Europe. На 104-тото заседание на Генералната асамблея на организацията в Париж Атанас Зафиров беше награден от президента на европейската федерация Октавиан Морариу. "Това е голяма чест за мен. Посвещавам тази награда на всички състезатели, треньори, на спонсорите на отбора, на моите колеги от федерацията, на верните ни фенове. Тя е за тях! Това е престиж не само за нас, а и за цялата ни държава. Казаха се много добри думи за България и съм горд, че шефовете на европейските федерации виждат и оценяват огромния скок в развитието на българското ръгби в международен план", заяви Зафиров. За федерацията миналата година беше историческа, защото мъжкият ни национален отбор спечели всичките си мачове.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.45 Лийдс - Уест Хем

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Кристиъл Палас - Тотнъм

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
20.00 ПАОК - Арис
22.00 Астън Вила - Уулвърхемптън

ПО РИНГ
13.30 Сасuolo - Сампдория
15.30 Торино - Верона
17.30 Лече - Лацио
19.30 Кремонезе - Ювентус

ПО МАКС СПОРТ 3
13.30 Салернитана - Милан
15.30 Специя - Аталанта
17.30 Рома - Болоня
21.45 Интер - Наполи

ПО БНТ 3
СКИ
16.30 и 19.35 СК в Гармиш (слалом, мъже)

ПО ЕВРОСПОРТ 1
13.30 и 17.40 СК в Загреб (слалом, жени)

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
БАСКЕТБОЛ
20.00 Сарагоса - Рио Бреган

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.30 и 11.30 "Юнайтед Кън"